Nr. 31. NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM Kraków, Środa 8 Lutego 1922. Rok XLI.

NOWA REFORMA

„Nowa Reforma" wychodzi codziennie rano.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	5280 Mk	2640 Mk	1320 Mk	440 Mk
z odnoszeniem do domu	6000 „	3000 „	1500 „	500 „
W Polsce: z przesyłką pocztową	6000 „	3000 „	1500 „	500 „
W innych państwach	7800 „	3900 „	1950 „	650 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracji „Nowej Reformy"** w Krakowie.

Redakcja: ulica Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny l. 3. Telefon Redakcji 41. Administracji 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**

Nr rach. poczt.-Kasy oszczędności 140.956.

Rękopisów nadsyłanych Redakcja nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 20 Mk: w Biurze dzienników **S. Sokołowskiego,** ulica Trzeciego Maja l. 5 i w **Biurze Plohna,** ulica Legjonów 9.

Cena numeru 20 Mp.

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; **miejscową:** Administracja „Nowej Reformy". — Biuro dzienników „Ruch" (dawniej J. Hopcasa i A. Salomonowej), ulica Szczepańska l. 9; — Biuro dzienników Marjana Hupczyca ul. Jagiellońska l. 7.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: **We Lwowie** Biura dzienników: A. Buchstab, ulica Legjonów 21; S. Sokołowski, ul. Trzeciego Maja 5. **W Jarosławiu** J. Soszyńska. — **W Tarnowie** M. Rockach. — **W Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów) I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse, (także w Warszawie, Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek, Wollzeile.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy" za opłatą od miejsca wiersza nonparelowego za raz Mk 30·—. Za układ tabelaryczny, cyfrowy, skombinowany o 50 procent drożej. — **Nekrologi** Mk 45 za miejsce wiersza. — **Nadesłane** po Mk 75·— od wiersza nonparelowego. — **Głosy publiczne** po Mk 90·— od wiersza. — Na pierwszej stronie 120 Mk od wiersza. Drobne ogłoszenia po 10 Mk od słowa. Ogłoszenia zmiejscowe o 50%, zagraniczne o 100% drożej. **Załączniki** do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się wedle umowy.

Kardynał Ratti wybrany papieżem

Rzym, 6 lutego (PAT). Conclave obrało papieżem kardynała Achillesa Rattiego, który przybrał imię Piusa XI.

Kraków, 7 lutego.

Wcześniej, niżeli powszechnie spodziewano się, dokonany został wybór papieża, może dlatego, że tym razem czynniki zewnętrzne nie miały na »conclave« ani w przybliżeniu tego wpływu, jaki się zaznaczał przy poprzednich wyborach. Na tronie papieskim zasiądzie kardynał Achilles Ratti, którego od początku »conclave« umieszczono na liście »papabili«. Padł na niego wybór przy czwartem głosowaniu, którego wynik był dziełem kompromisu.

Nowego papieża witamy z należną czcią nietylko jako katolicy, ale także jako Polacy. Jeżeli byty nuncjusz papieski w Warszawie staje na czele Kościoła, to dla nas podwójna stąd płynie radość i otucha. Przez szereg lat przebywał pośród nas ten dostojnik kościoła i pozostawił po sobie dobre wspomnienie. Przybył do nas w chwili, gdy państwo polskie zaczęło wyłaniać się z mgławicy chaotycznych stosunków wewnętrznych i zewnętrznych. Pracowaliśmy ciężko nad wewnętrzną odbudową państwa, a jeszcze ciężej nad obroną jego przed zewnętrznemi wrogami.

Obecny papież, jako nuncjusz w Warszawie, był świadkiem naocznym wszystkich naszych bohaterskich zmagań, naszych radości i nadziei, zawodów i przygnębienia. Miał sposobność i czas wyrobić sobie na podstawie własnych bezpośrednich spostrzeżeń właściwy sąd o naszych wadach i zaletach, o naszych zdolnościach państwowotwórczych, o zadaniach naszej przyszłości.

Tuszymy, i to opierając się na faktach, że sąd, który sobie o nas wyrobił obecny Papież, nie jest dla nas ujemny. Stosunek nasz do Watykanu jako katolików, nigdy nie ulegał kwestjonowaniu — chodzi nam o stosunek państwa polskiego do Stolicy świętej. Nie wątpimy, że to wszystko, co widział obecny papież w Polsce, jest dla nas rękojmią dobrej przyszłości.

Jako nuncjusz papieski w Warszawie był obecny papież świadkiem naszych zmagań się i walk o ustalenie granicy na kresach zachodnich. Musielibyśmy z nadludzkim wysiłkiem walczyć o Śląsk Cieszyński, o Śląsk Górny, o Powiśle. Ufaliśmy, że słuszność naszej sprawy wystarczy do naszego zwycięstwa, zaniedbaliśmy może użycia tysiącznych środków, krępując się skrupułami, to też wynik walki nie był takim, jak wymagała sprawiedliwość. Widział to na Śląsku Górnym ówczesny nuncjusz mgr. Ratti i mimo olbrzymiego stosu fałszywych informacyj, mimo nadużyć biskupa wrocławskiego, ks. Bertrama, usiłował od początku postępować bezstronnie, jako wysoki komisarz kościelny dla Śląska.

Inwazja bolszewicka dała ówczesnemu nuncjuszowi papieskiemu wspaniały widok narodu, który w zwartych szeregach stanął w obronie ojczyzny, a w tym wypadku w obronie Europy i jej całego dorobku kulturalnego. Cud nad Wisłą przemówił niewątpliwie do umysłu i serca obecnego papieża. Z pewnością na przedpolach Warszawy rozgrywały się losy cywilizacji europejskiej i kościoła w niemniejszym stopniu, niż pod Wiedniem w r. 1683.

Uznał to nuncjusz papieski i dał temu uznaniu wyraz, gdy w r. 1921 na przyjęciu noworocznem w pałacu Łazienkowskim przemawiał imieniem ciała dyplomatycznego. »Pokój obecny — mówił naówczas nuncjusz — jest owocem cudu, dokonanego nad Wisłą przez armję polską, która zbawiła Polskę i Europę, przez co nabyła prawa do szacunku i wdzięczności całego świata.

Słowa te, wypowiedziane w Warszawie przez kardynała ks. Rattiego, nie zostaną z pewnością zapomniane przez papieża Piusa XI. Są one cennym zadatkiem na przyszłość. Znaczenie Polski na wschodzie Europy, zawsze wielkie, nabiera wśród dzisiejszych stosunków jeszcze większego znaczenia. Watykan na wschodzie nic nie zdziała bez Polski. To nasze stanowisko musimy atoli przedewszystkiem my sami podtrzymywać, co oczywiście ułatwi nam niezawodnie nowy papież.

Polska składa dzisiaj hołd Piusowi XI.

Wybór kardynała Rattiego papieżem przewidywany był zarówno przez prasę włoską, jak przez korespondentów zagranicznych. Jak już przed kilku dniami pisaliśmy, jednym z wybitnych kandydatów do tiary papieskiej był kardynał Merry del Val, potomek arystokratycznego rodu hiszpańskiego, posiadający wielkie wpływy w collegium kardynałów, przeciwnik wybitniejszego udziału Watykanu w polityce światowej. Pragnął on w papiestwie widzieć przedewszystkiem potęgę **religijną.**

Kardynał **Gaspari,** sekretarz stanu w Watykanie, uchodził, wraz ze swoimi zwolennikami, za kontynuatora polityki Benedykta XV. Przeciwko kandydaturze kard. Gaspariego przemawiała jednak tradycja Watykanu, że sekretarz stanu za ostatniego papieża nie jest »papabilis«.

Za głównego kandydata włoskiego uchodził kard. M a f f i, arcybiskup Pizy, który był już kandydatem do tjary przy poprzedniem conclave. Uchodził on za zwolennika polityki zmarłego papieża Benedykta XV.

Kandydatem przeciwnego kierunku był kardynał D e L a i, wicedziekan św. kolegjum.

Prasa włoska uważała z góry wybór kard. Maffiego za wykluczony, taksamo, jej zdaniem, nie przedstawiała szans powodzenia kandydatura kard. Merry del Vala. Wobec tego przewidywano, że grupa kard. Gaspariego **wysunie kandydaturę kard. Rattiego,** biskupa Medjolanu, b. nuncjusza w Polsce. Rozchodziło się o to, aby za kandydaturą tą opowiedziała się także silna swojemi wpływami grupa kardynała Merry del Vala.

Zdaje się tedy, że po trzech nieudałych głosowaniach kardynał Ratti zjednoczył głosy zwolenników kardynała Merry del Vala i Gaspariego, — i ta kombinacja była podstawą jego wyboru na papieża.

PO WYBORZE PAPIEŻA.

Rzym, 6 lutego (PAT). Pomimo ulewnego deszczu, tłumy tysiączne oczekiwały wyniku wyborów przed Watykanem. Około południa **biały dym dał znać, że wybór został dokonany.** Zgromadzone na placu tłumy zaczęły się cisnąć ku bazylice. Po upływie pół godziny ukazał się w zewnętrznej loży bazyliki kardynał Bisletti i zawiadomił ludność o dokonanym wyborze.

Rzym, 6 lutego (PAT). Zebrane przed Watykanem **tłumy przyjęły wiadomość o wyborze nowego papieża z entuzjazmem.**

Wiedeń, 6 lutego (PAT). W »N. Fr. Presse« pisze senator rzymski dr Benedetto Cirmeni, że nowo wybrany papież Achilles Ratti będzie **kontynuował politykę papieża Benedykta XV.** Liczy on lat 65 i godność kardynała piastuje dopiero od niedawna, otrzymał ją bowiem od papieża Benedykta XV na jednem z ostatnich konsystorzy.

PIERWSZE BŁOGOSŁAWIEŃSTWO.

Rzym, 6 lutego (PAT). Marszałek conclave ks. Chigi przesłał do Agencji Stefani następujące doniesienie: Jego Świątobliwość, papież Pius XI, zastrzegając całkowitą nienaruszalność praw Kościoła i Świętej Stolicy, których to praw w myśl swej przysięgi **strzedz i bronić będzie,** udzielił z zewnętrznej loży Bazyliki na placu św. Piotra swego **pierwszego błogosławieństwa** w tym szczególnym zamiarze, aby błogosławieństwo to, którego udziela nie tylko Rzymowi i Włochom, ale wszystkim narodom i ludom, przyniosło całemu światu zapowiedź i życzenia tak gorąco przez wszystkich upragnionego ogólnego pokoju.

FAŁSZYWE WIADOMOŚCI.

Rzym, 6 lutego (PAT). Na pół godziny przed dokonaniem wyboru dziennik »Il Mundo« ogłosił fałszywą wiadomość o wyborze kardynała Tacci na papieża, co spowodowało **oburzenie ogółu przeciwko temu dziennikowi.**

ORDER ORŁA BIAŁEGO DLA KARDYNAŁA RATTIEGO.

Warszawa, 7 lutego (Tel. wł.) Jeszcze przed rozpoczęciem conclave prezydent ministrów Ponikowski przesłał kardynałowi Rattiemu przyznany mu **order Orła Białego,** załączając list, w którym w serdecznych słowach prosi o przyjęcie tego odznaczenia jako objawu wdzięczności za działalność swoją na stanowisku nuncjusza Stolicy Apostolskiej w Polsce.

KARD. RATTI WOBEC NAJAZDU BOLSZEWICKIEGO.

Jeszcze w sobotę, a więc na 2 dni przed wyniesieniem kardynała Rattiego na Stolicę Apostolską, ogłosiło min. spraw zagr. wobec pewnej informacji dziennikarskiej, że nuncjusz papieski, kard. Ratti, w r. 1920 w charakterze dziekana ciała dyplomatycznego zapytywał w czasie zbliżania się bolszewików, gdzie w razie konieczności opuszczenia Warszawy rząd polski obierze siedlisko. Następnie w porozumieniu z władzami polskiemi, część ciała dyplomatycznego przeniosła się do Poznania, gdzie lokowały się już niektóre władze polskie. Nuncjusz Ratti **pozostał niemniej przez cały czas w Warszawie,** z której w dniach niebezpieczeństwa **nie oddalił się ani na jeden dzień,** a w myśl instrukcji, otrzymanej z Rzymu, zamierzał **pozostać nawet w najgorszym razie,** w przypuszczeniu, że obecność przedstawiciela Stolicy Świętej mogłaby stać się pomocną dla ludności w chwili ciężkiej.

Achilles Ratti urodził się 31 marca 1857 r. w Dezio w dyecezji medjolańskiej. W r. 1907 został prałatem domu papieskiego, a w dwa lata później prefektem. We wrześniu 1914 r. powołany zostaje na stanowisko kanonika Bazyliki św. Piotra w Rzymie.

W r. 1918 Benedykt XV przeznacza go na wizytatora kościoła do Polski i Rosji, polecając mu przedłożenie Stolicy danych co do rozwiązania spraw polityczno-religijnych w odrodzonem państwie polskiem.

Z końcem r. 1918 udaje się Ratti do Warszawy, a w następnym tj. 1919 r. 6 czerwca zostaje pierwszym po 126-letniej przerwie nuncjuszem w Polsce i 19 lipca wręcza Naczelnikowi państwa swoje listy uwierzytelniające.

Wreszcie w r. 1921 zostaje arcybiskupem medjolańskim a na konsystorzu dnia 13 czerwca tegoż roku otrzymuje od Benedykta XV godność kardynała-kapłana.

Z pierwszego posiedzenia Sejmu wileńskiego

Z pierwszego posiedzenia Sejmu wileńskiego zamieszczają dzienniki warszawskie i wileńskie spostrzeżenia i wrażenia swoich korespondentów. Przytaczamy z tych spostrzeżeń następujące szczegóły:

Gmach teatru przeobrażono na gmach sejmowy. Widownię zamieniono na salę obrad. Na scenie postawiono katedrę, a po obu jej stronach biurka dla urzędników. Kilka schodów łączy prezydjum z miejscami poselskiemi. Po prawej stronie od prezydjum galeryjka dla stenografów, po lewej galeryjka dla agencyj telegraficznych. Fotele poselskie przedzielono przejściem. Na pierwszem piętrze loże. Z prawej strony kolejno: dyplomatyczna, w której widzimy członka komisji kontrolującej aljanckiej Francuza, por. Hutaine'a, Japończyk Tsu-Tsui pułk., był również w Wilnie, ale wraz z asystującym mu Litwinem por. Bilunasem na otwarciu sejmu się nie pokazał, dalej wojskowa, gdzie widzimy generałów Konarzewskiego i Osikowskiego, później jener. komisarjatu wyborczego, wreszcie korespondentów zagranicznych, których kilku było, z lewej zaś strony loże: komisji rządzącej, w której na pierwszym planie widać prezesa komisji Meysztowicza z kap. Prystorem, drugą lożę tejże komisji, gdzie zasiedli gen. Mokrzycki i dyrektorowie departamentów, oddzielną lożę dla duchowieństwa, w której na czoło wysunął się ks. biskup Bandurski, i w której bezskutecznie szukaliśmy biskupa wileńskiego Matulewicza, nieobecnego i w katedrze i w Sejmie, loże dla sądu i palestry, uniwersytecką z rektorem Staniewiczem, prorektorem Zongołowiczem, profesorami Parczewskim, Ruszczycem i Zdziechowskim. Naprzeciwko prezydjum na pierwszem piętrze dwa rzędy foteli przeznaczono dla prasy, przed każdym fotelem pulpit, nakoniec miejsca dla publiczności, której oddano także całe drugie piętro.

Na parterze 106 foteli poselskich, za któremi umieszczono galeryjkę dla kolegów warszawskich: znalazło się ich na otwarciu kilkunastu z przewódcami Czernewskim, Dubanowiczem, Skulskim i Witosem na czele. Posłowie wileńscy nie zjawili się w komplecie. Ośm foteli, z tych pięć na lewicy, pustych. W pierwszym rzędzie na prawicy widać fiolety ks. arcybiskupa Hryniewieckiego, obok którego miejsca zajęli kolejno posłowie: Fedorowicz, Raczkowski, Brzostowski, Szadurski, Engiel, Krzyżanowski, Mielewicz. Na lewicy pierwszy rząd zaczynają socjaliści Zasztowt i Bagiński, dalej Mickiewicz Stefan, Janikowski, ks. Grabowski, Małowieski, Jankowski, Ostrowski, Abramowicz. Przedzieloną część Izby na prawo zajęli posłowie bloku narodowego, pomiędzy któremi znajdują się posłowie Sejmu warszawskiego: ks. Maciejewicz i Zmitrowicz, tudzież ludowcy. Na lewicy zajęli miejsca posłowie Rad ludowych, demokraci, odrodzeniowcy, grupa Mickiewicza (t. j. dwaj secesjoniści z Odrodzenia: St. Mickiewicz z pos. Maszczukiem) i socjaliści. Na skraju lewicy w trzecim rzędzie usiadła jedna posłanka wileńska, silna brunetka, p. Karnicka, z grupy Odrodzenia. Sala przepełniona, w kuluarach wir.

Ku trybunie marszałkowskiej podchodzi z lewej strony prezes komisji rządzącej p. Aleksander Meysztowicz. Średniego wzrostu, trochę szpakowaty, widać z górą pięćdziesiątkę liczący mężczyzna, zaczyna czytać deklarację rządową w sprawie otwarcia Sejmu. Padają słowa dobitne, w napięciu słuchano przez wszystkich.

Spokojna i oględna deklaracja Meysztowicza wywarła, jak inni sprawozdawcy donoszą, korzystne wrażenie przez to, że nie uprzedzała uchwał Sejmu co do prawno-politycznego stosunku Litwy do Polski.

Wezwane przez zagajającego obrady tymczasowe prezydjum podnosi się z swych foteli poselskich. Idzie pierwszy, wspomagany przez posła Fedorowicza, sędziwy, o apostolskiej twarzy arcybiskup ks. Hryniewiecki, a za nim najmłodsi posłowie: Zaleski (z rad ludowych) i Hałko (z Odrodzenia) jako sekretarze. — Grzmoty oklasków rozlegają się na sali, kiedy na trybunie marszałkowskiej zajął miejsce były arcypasterz tej diecezji, wygnany stąd przed laty przeszło 30-tu. Zaprawdę dla niego wielkie szczęście, iż dożył tej chwili i staremi oczyma oglądać może ten dzień radości i wesela, który Pan zgotował wiernemu ludowi swemu". Ale i cała sala, cały kraj widzi w tem zjawisku symbol zwycięstwa sprawiedliwości, zwycięstwa słusznej sprawy, co po latach cierpień i walk, których świadkiem i terenem bezpośrednim była ziemia wileńska, nakoniec zapanowały.

Drżącym głosem, powoli, lecz wyraziście przemawia czcigodny mówca. W miarę jego słów wzmaga się napięcie słuchaczy, a on sam ulega coraz silniejszemu wzruszeniu. Oczy wszystkich wbite w tę osobliwą, dostojną postać, pokorną wobec Sejmu i Boga, a wyprostowaną i niezłomną wobec przemocy: chłoną wszyscy jego słowa jak ewangelję, jak głos dziejów. A on o latach cierpień prawi i o zwycięstwie wiary i narodu nad złością wrogów, i o tej przeżywanej właśnie chwili osobliwej. Głos arcypasterza słabnie, słowa padają coraz cichsze i coraz powolniejsze. Teraz błogosławi sejmowi i ziemi. „Ach, zbaw lud Twój, Panie i błogosław Dziedzictwu Swemu. Pokój wam, dostojni wybrańcy, pokój Ziemi wileńskiej, pokój światu całemu..." A kiedy zwrócił się do Pana z prośbą osobistą: „puść sługę Twego w pokoju, albowiem oczy moje oglądały zbawienie ludu Twego" — to doleciał nas już tylko stłumiony z radosnego wzruszenia, cichy, pokorny szept...

Nastała wtedy chwila ciszy. Chwila najwyższego uniesienia, na które dusza może się zdobyć. Silniejszą ona była i wymowniejszą od huraganowej burzy oklasków, jakie się zaraz rozległy.

WNIOSEK „ODRODZENIA"

Wilno, 5 bm. (PAT. Grupa posłów Stefana Mickiewicza (Odrodzenie) przedłożyła Sejmowi następujący wniosek orzeczeniowy:

Sejm wileński stwierdza, że wszelkie prawa Rosji, osnute na przemocy militarnej, są obecnie wolą ludności przekreślone. O losach dalszych kraju naszego decydować może **jedynie suwerenny Sejm wileński.** Na tej podstawie, stojąc na straży interesów kraju i całej jego ludności, oraz upatrując groźne niebezpieczeństwo w przyszłości w utrwaleniu obecnego rozłamu między dwiema jego częściami, ziemią **kowieńską i wileńską,** Sejm wileński wzywa Sejm ustawodawczy Republiki litewskiej do porozumienia się i ułożenia wspólnie warunków zgodnego współżycia między dziećmi tej ziemi — Sejm ustawodawczy Rzeczypospolitej do dopomożenia w tem dziele zgody i jedności w myśl współczesnych zasad demokratycznych i najszczytniejszych tradycyj naszej przeszłości, która połączyła Polskę z Litwą nierozerwalnemi węzłami.

DEKLARACJE KLUBÓW W KOMISJI POLITYCZNEJ.

Z Wilna donoszą 4 bm.: Na dzisiejszem posiedzeniu komisja polityczna ukonstytuowała się w następującym składzie: Przewodniczący Zwierzyński, zastępca przewodniczącego Zasztowt, sekretarz Nussbaum.

Po dłuższej dyskusji nad metodą **uwzględnienia deklaracji poszczególnych ugrupowań,** wybrany został referent pos. Jasiński, który na następne posiedzenie komisji ma przygotować cały potrzebny materjał w tej kwestji.

Komisja otrzymała materjały w sprawie pasa neutralnego. Dla zbadania tego materjału wybrano podkomisję, w skład której wchodzą poseł Olszański i Staniewicz. Podkomisja zajmie się również sprawą deklaracji, złożonej Sejmowi przez komitet polityczny ziemi kowieńskiej.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się we wtorek o godz. 12-tej.

DALSZE WNIOSKI I DEKLARACJE.

Z Wilna donoszą 4 bm.:

»**Zespół stronnictw i ugrupowań narodowych**« uchwalił wniosek, wyrażający wieczny hołd ofiarnej walce w obronie wiary, wolności i niepodległości narodu i całości Rzeczp., — dalej składa hołd poległym bojownikom i »Naczelnemu wodzowi, Józefowi Piłsudskiemu, jenerałom Żeligowskiemu, Hallerowi, Szeptyckiemu i i. Nadto wyraża wniosek hołd, cześć i wdzięczność ziemi wileńskiej dla Sejmu Rzeczypo-p. i jego marszałka, za utrwalenie bytu państwowego«, **oraz obronę praw Polski do ziemi wileńskiej.** Wraz z tym wnioskiem zasadniczym zgłosiły te ugrupowania wniosek następujący:

»Prosimy i wzywamy Sejm Rzeczypospolitej do niezwłocznego wykonania postanowień naszych, o losach prawno-państwowych ziemi wileńskiej, w szczególności **do rozpisania wyborów do Sejmu,** do rozciągnięcia ustawy i praw Rzeczypospolitej **na naszą ziemię, oraz do całkowitej unifikacji urządzeń i administracji państwowej«.**

Pos. Abramowicz zgłosił imieniem **ludowców i demokratów** wniosek, »przekreślający traktat litewsko-sowiecki«. Wniosek składa hołd jen. Żeligowskiemu. Ludność wileńska pragnie i oczekuje **rychłego powrotu jen. Żeligowskiego.**

Wilno, 6 lutego (AW). Dziś odbyło się głosowanie nad tem, czy posiedzenia komisji mogą być jawne dla prasy. Mimo opozycji ze strony posłów Chomińskiego i Mickiewicza, uchwalono, że posiedzenia komisji, będą się odbywały **przy zamkniętych drzwiach.** Informacje o ich przebiegu otrzyma prasa za pośrednictwem prezydjum.

Z Rady ministrów

Warszawa, 7 lutego (Tel. wł.) Rada ministrów uchwaliła powołać do życia specjalną komisję ministerjalną, któraby w trzech tygodniach opracowała wnioski w sprawie **braku mieszkań, ożywienia przemysłu budowlanego** i t. p.

Zgłoszono szereg ustaw wykonawczych do konstytucji. Uchwalono nadto projekt ustawy o podwyższaniu **kar administracyjnych** w zakresie władz rządowych i autonomicznych.

Z KOMITETU POLITYCZNEGO MINISTRÓW

Warszawa, 6 lutego (Tel. wł.) Dzisiaj odbędzie się posiedzenie komitetu politycznego ministrów. Na porządku dziennym sprawy dotyczące konferencji **germańskiej i kwestji wileńskiej.**

KRÓL ALBERT DEKOROWANY POLSKIM ORDEREM.

Bruksela, 6 lutego (AW). Poseł polski Sobański wręczył królowi Albertowi wielką wstęgę orderu Orła Białego.

Rezolucje stronnictw ukraińskich

Lwów, 7 lutego (Tel. wł.) Onegdaj odbyły się we Lwowie narady międzypartyjne **wszystkich stronnictw ukraińskich** z wyjątkiem socjal-demokratów. W naradach wzięli udział byli posłowie do Sejmu galicyjskiego i parlamentu austrjackiego.

Uchwalono szereg rezolucyj, z których pierwsza **uznaje rząd Zachodnio Ukraińskiej republiki ludowej z Petruszewiczem na czele za jedynego reprezentanta ludności wschodniej Galicji** z prawem zawierania obowiązujących umów.

Druga rezolucja protestuje przeciw »polskiej okupacji, obwiniając polskie władze między innemi o „tolerowanie(!) bandytyzmu«.

Trzecia rezolucja stwierdza »z żalem, że państwa ententy, które na podstawie paragr. 31 traktatu w S. Germain przejęły na siebie prawa suwerenne nad Galicją wschodnią do dnia dzisiejszego **nie załatwiły sprawy prawno-państwowego stanowiska Galicji wschodniej.**

Czwarta rezolucja, dotycząca **daniny,** stwierdza, że Galicję wschodnią, jako »nienależącą do Polski nie obowiązuje przyczynianie się do przywrócenia budżetowej równowagi Polski przez płacenie daniny«.

STOSUNKI HANDLOWE CZECHOSŁOWACJI Z UKRAINĄ.

Warszawa, 7 lutego (Tel. wł.) W połowie lutego przybędzie do Pragi czeskiej prezes komisarzy ludowych Ukrainy Rakowski. Celem podróży p. Rakowskiego jest **zawarcie układu handlowego między Czechosłowacją a Ukrainą.**

Wspólny program konferencji genueńskiej

»N. Fr. Presse« donosi z Paryża:

Po krótkich rokowaniach z Lloyd Georgem tudzież przedstawicielami reszty państw sprzymierzonych, Poincare osiągnął swój cel, polegający na tem, że koalicja przyniesie do Genewy **gotowy wspólny program** w odniesieniu do państw nieprzyjacielskich.

Francja ma pewne powątpiewania co do obecnego planu konferencji, ale mimo to w każdym razie **przybędzie do Genui.** Stwierdza to wyraźnie agencja Havasa.

Jeżeli program francuski w Genui uzyska moc obowiązującą, to w żadnym razie **traktaty pokojowe nie będą roztrząsane.**

Prócz tego Polska domaga się szerokiego udziału w regulowaniu zagadnień rosyjskich, ofiarowując ze swojej strony dowody swojej lojalności.

ZAMIAR ODŁOŻENIA KONFERENCJI W GENUI.

Warszawa, 7 lutego (Tel. wł.) Wedle informacyj, otrzymanych w tutejszych kołach rządowych, istnieje wszelkie prawdopodobieństwo, że **konferencja w Genui odłożona będzie na kilka miesięcy.** Prawdopodobnie termin konferencji wyznaczony będzie na czerwiec.

Strajk kolejowy w Niemczech

Berlin, 6 lutego (AW). Strajk kolejowy **trwa nadal**. Wątpliwem jest, aby w ciągu dni najbliższych strajk kolejarzy niemieckich skończył się. Wskutek strajku daje się odczuwać **coraz dotkliwiej brak węgla. Rząd pruski skonfiskował w Berlinie wszystkie zapasy węgla**, znajdujące się w handlu. Skonfiskowanie to nastąpiło w tym celu, by móc zaopatrzyć szpitale i piekarnie w węgiel.

CIEMNOŚCI W BERLINIE.

Hanower, 6 lutego (PAT). Donoszą z Berlina, że z powodu braku gazu i prądu elektrycznego **miasto całe pogrążone jest w ciemnościach.**

Berlin, 6 lutego (PAT). Skutkiem strajku berlińskich robotników miejskich **wstrzymano dzisiaj rano prąd elektryczny, również niema wody.** Zaopatrzenie publiczności w gaz jest ograniczone **do minimum. Tramwaje przestały funkcjonować** już o godz. 10 rano dzisiaj. Funkcjonują tylko te drogi komunikacyjne, które posiadają własną centralę.

Berlin, 6 lutego (PAT). Strajk robotników miejskich rozpoczął się w niedzielę rano w rozmiarach większych, niż w czasie rewolucji Kappa. W wielkich instytucjach miejskich, jak w szpitalach itp. **strajk przybiera fatalne skutki.**

Berlin, 5 lutego (PAT). Ministerstwo komunikacji podaje do wiadomości, że w wielu okręgach kolejowych są już widoczne skutki odezwy centralnego związku zawodowego, wzywającej kolejarzy do powrotu do pracy. Przedewszystkiem wracają do pracy kierownicy parowozów. W Paderbornie powrócili do pracy wszyscy kierownicy parowozów, natomiast **w północnych Niemczech strajk jeszcze trwa.** — Udało się tam utrzymać ograniczony ruch pociągów żywnościowych i węglowych. W wielu miejscach strajkujący kolejarze **usiłowali niszczyć urządzenia kolejowe i próbowali spowodować wykolejenie pociągów**, układając na szynach rozmaite przeszkody, które na czas zdołano usunąć. W wielu miejscowościach **zniszczono sygnały kolejowe.** Na stacji Olig w okręgu dyrekcji Elberfeld **ostrzeliwano pociągi, wyjeżdżające ze stacji.**

Ludożerstwo w Rosji

Paryskie czasopismo »Les dernieres Nouvelles« pisze: Iskrówka sowiecka podaje szereg wstrząsających grozą faktów z życia ginącej z głodu ludności w Rosji sowieckiej. Przytaczamy najbardziej charakterystyczne z nich:

W Pugaczowie gub. samarskiej władze aresztowały dwie kobiety, które wpadły do chaty, zarąbały, ugotowały i zjadły umierające staruszki. — W Belezowie pow. pugaczowskiego ajenci czerezwyczajki przynieśli do zarządu powiatowego ugotowane mięso ludzkie, którem żywiło się 10 rodzin w ciągu kilku miesięcy. Ludzie ci wykopywali stale trupy ludzkie z cmentarza.

W republice baszkirskiej ludzie zbierają na ulicy nawóz koński, wędzą go i chciwie zjadają. W gub. cymbirskiej chłopi żywili się badylami ostu i wodnemi roślinami, obecnie jedzą już kał ludzki. — W gminie ilińskiej pow. nowonikolajewskiego, matki, nie mogąc patrzeć na męczące się z głodu dzieci — zabijają je. W okręgu noworosyjskim matka wrzuciła kilkoro dzieci do morza, nie mogąc ich wyżywić. W pow. odeskim głoduje 70.000 osób. W pow. melitopolskim padło z głodu 17 tys. koni, 5.500 sztuk bydła, 1000 nierogacizny i owiec. Pozostały inwetarz idzie na rzeź. Zabito 12 tys. wołów, 27 tys. świń, 26 tys. owiec.

Funt chleba w Eupatorji kosztuje 50 tys. rb. Po ulicach wałęsają się tłumy umierających cyganów. Rabunki w dzień i w nocy są zwykłem zjawiskiem. Obdarci czerwono-armiejcy zdejmują wieczorem ubranie z każdego przechodnia, który się ukaże na ulicy. 25 proc. domów stoi bez okien i drzwi, zabranych na opał.

W Ekaterynburgu zarejestrowano w grudniu 208 urodzin i 615 wypadków śmierci.

Z Moskwy donoszą: W powiecie pugaczowskim gub. saratowskiej zanotowano kilka wypadków mordowania i zjadania ludzi przez głodnych. Głodni zamordowali między innemi lekarza i siostrę miłosierdzia z oddziału, wysłanego przez zarząd do walki z epidemjami.

W gubernji ufimskiej zeznał jeden z tamtejszych mieszkańców, że ze swoim ojcem zamordował 3-letniego chłopca, którego następnie obaj zjedli. W tejże gubernji ludzie żywią się psiem mięsem i jedzą niejednokrotnie mięso zdechłych zwierząt.

Z lewicy P. S. L.

Kraków, 7 lutego.

W dniu 5 lutego b. r. odbyło się w Krakowie posiedzenie Rady Naczelnej lewicy P. S. L. Obrady odbyły się przy uczestnictwie klubu lewicy P. S. L., oraz 273 delegatów powiatowych organizacyj partyjnych z Kongresówki i Małopolski. — Przewodniczył b. minister robót publicznych, Pruchnik. Obrady zagaił poseł Stapiński.

Referat o projekcie nowej ustawy samorządowej dla gmin wiejskich wygłosił poseł dr Putek.

Po obszernej dyskusji uchwalono rezolucję, w której Rada Naczelna oświadcza się przeciw projektowanej przez [illegible] sejmową ustawie gminnej, a w szczeg[illegible] przeciw zaprowadzeniu gmin zbiorowych, oraz przeciw ograniczeniu samorządu gminnego na rzecz biurokracji państwowej i samorządu powiatowego.

Następnie referował p. Tepper sprawę wykonania ustaw o reformie rolnej, a redaktor Sancja sprawę zjednoczenia stronnictw »Lewicy« i »Wyzwolenia«.

Uchwalono rezolucję, skierowaną przeciw wprowadzeniu parcelacji przez uprzywilejowane partyjne banki parcelacyjne, podbijające ceny ziemi. Wezwano Wydział wykonawczy do urządzenia Zjazdu Lewicy P. S. L. na terenie Kongresówki, celem przyspieszenia (?) zjednoczenia stronnictw »Wyzwolenia« i »Lewicy«.

Na wniosek delegatów zaprotestowano przeciw ograniczeniu samorządu gminnego w sprawach szkolnych na rzecz inspektorów szkolnych, przeciw wprowadzeniu przymusu paszportowego, oraz stosowaniu przez wojewodów dawnych austrjackich ustaw o stanie wyjątkowym.

KRONIKA

Kraków, 7 lutego.

MRÓZ wczoraj wzmógł się znowu i doszedł do 18 stopni Celsiusza. Zapowiadane ocieplenie okazuje się było tylko krótkodniową fazą przejściową, po której nastąpił okres ponownych mrozów.

PRZYJAZD WICEMINISTRA TARGOWSKIEGO DO KRAKOWA. Z Warszawy telefonują nam: Naczelnik wydziału prasy i propagandy ministerstwa spraw zagranicznych, wiceminister Targowski, wyjechał wczoraj wieczorem do Krakowa w sprawach służbowych. Powrót do Warszawy p. Targowskiego nastąpi we czwartek.

WOJEWODA Dr GAŁECKI wyjechał w sprawach urzędowych do Warszawy; wraca we czwartek, dnia 9 b. m.

ZMIANY NA ODPOWIEDZIALNYCH STANOWISKACH W POLICJI KRAKOWSKIEJ. Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie mają być przeprowadzone zmiany na odpowiedzialnych stanowiskach w urzędach policji w Krakowie. Z uwagi, że również i na stanowisku kierownika urzędu śledczego pod »Telegrafem« ma nastąpić zmiana, winny władze policji państwowej ze względu na bezpieczeństwo publiczne w mieście, powierzyć tę nader ważną placówkę urzędnikowi rutynowanemu i dokładnie obeznanemu ze stosunkami miejscowemi.

PĘKNIĘCIE RURY WODOCIĄGOWEJ. Wczoraj około godziny 11 przed południem zawiadomiono straż pożarną o pęknięciu rury wodociągowej w ulicy Poselskiej. Straż zamknęła hydrant uliczny, a robotnicy wodociągu miejskiego rozpoczęli pracę około zastąpienia pękniętej rury nową. Woda w tej ulicy będzie puszczona dzisiaj około południa.

OSTRZEŻENIE PRZED NIEPOWOŁANYM ZBIERACZEM SKŁADEK. Komisja likwidacyjna na powiat pszczyński na Górnym Śląsku ostrzega przed pewnym osobnikiem, który posiadając legitymację porucznika W. P. i b. dowódcy pociągu pancernego »Pieron«, otrzymał na tej podstawie po skończonem powstaniu, od zarządu pow. Związku b. powstańców w Pszczynie, listę celem zbierania składek dla wdów i sierót po powstańcach. Osobnik ów zebrał na tę listę 2 tysiące marek niemieckich, poczem zniknął bez śladu. Zachodzi obawa, by osobnik ów nie zbierał dalej składek na podstawie nieprawnych legitymacyj.

POGRZEB ŚP. TADEUSZA WIKTORA, JENERAŁA W. P. W niedzielę o godz. 4 po południu z domu żałoby przy ul. Lubicz, wyruszył kondukt pogrzebowy ze zwłokami śp. Tadeusza Wiktora, jenerała wojsk polskich. W pogrzebie wzięły udział liczne oddziały i delegacje wojskowe oraz tłumy publiczności. Oddziały wojskowe prowadził na koniu jenerał Ledóchowski, poczem przeciągała kompanja 20 pp., stu ułanów na koniach ze sztandarem, orkiestra wojskowa i baterja armat 5 dywizjonu. Za duchowieństwem jechał rydwan żałobny ze zwłokami, za któremi postępowała rodzina, jeneralicja oraz przedstawiciele władz rządowych. W pochodzie, prowadzony przez żołnierzy kroczył również rumak jenerała, okryty kirem. Pochód zamykały oddziały wojskowe. Na cmentarzu, w chwili opuszczania trumny ze zwłokami do grobu, zabrzmiała trąbka wojskowa, a ustawiona pod murem cmentarnym baterja armat pożegnała zmarłego jenerała salwą honorową.

POŚWIĘCENIE DOMU HANDLOWEGO. W niedzielę w południe odbyło się w licznem gronie zaproszonych osobistości ze sfer świata handlowego i bankowego oraz prasy, poświęcenie lokalu nowego domu handlowego dra Z. Dzikowskiego, przy ul. Jagiellońskiej 5. Przedsiębiorstwo handlowe dra Dzikowskiego, założone przed rokiem przy udziale wspólników, zostało obecnie zreorganizowane z powodu rozwiązania dawnej spółki a przystąpienia p. Józefa Weissa, b. właściciela firmy »Kompas« do firmy handlowej dra Dzikowskiego w charakterze wspólnika. Zreorganizowany Dom handlowy, prowadzący od roku swe szeroko rozgałęzione agendy w krakowskim świecie handlowym, zamierza obecnie w rozszerzonej mierze być łącznikiem między światem kupieckim, a producentami.

Po dokonanem poświęceniu podejmowali gospodarze uczestników ceremonji śniadaniem, podczas którego padło zarówno z ust ks. kapelana S., jak i przedstawicieli sfer bankowych oraz dziennikarzy wiele serdecznych słów i życzeń pomyślnego rozwoju dla pożytecznej placówki handlowej.

BAL RABCZAŃSKI odbył się w salach Starego Teatru w sobotę 4 bm. i wypadł doskonale. W balu wziął udział szereg wybitnych osobistości, przedstawiciele władz, świata naukowego i literackiego. Komitet prosi nas o zaznaczenie, że z przykrością dowiaduje się od wielu osób, którym wysłano przez pocztę zaproszenia, że ich nie otrzymały. Datki na cele kolonji rabczańskiej będą ogłoszone osobno, a przyjmuje je w dalszym ciągu hr. Ledóchowska. Dochód z balu ogłosi Komitet po zamknięciu rachunków.

WESOŁA REWJA AKTUALNA TOMMY'EGO — zgromadziła w sobotę o godz. 11 w nocy w teatrze »Bagatela« licznych zwolenników humoru Tommy'ego, który żywo oklaskiwali ten aktualny przegląd wypadków chwili bieżącej, ilustrowanej śpiewami i melodeklamacją. Zwłaszcza wesołość budziły obrazki »Wyzwoliny marki«, »Koniec Sinobrodego Landru« i »Powrót dynastji«. Interpretacja spoczywała w rękach artystów »Bagateli« pp. Berskiego, Dietricha, Polońskiego i Turskiego, oraz pań Skalskiej i Bruczowej.

POKAZ FILMOWY W KINIE »UCIECHA«. W ruchliwie prowadzonym kinoteatrze »Uciecha« odbyło się w niedzielę w południe wobec przedstawicieli prasy oraz gości zaproszonych próbne przedstawienie sensacyjnego obrazu pt. »Strzał«, sporządzonego w warszawskiej wytwórni »Sfinks« według tekstu znanego literata L. Belmonta. W wykonaniu tego pięknego dramatu bierze udział grono najwybitniejszych artystów warszawskich, a mianowicie pp. Junosza Stępowski, Węgrzyn, Siłwicki, Roland oraz panie Smosarska, Osterwina, Belina. Film zyskał ogólny poklask uczestników, jako zasłużony wyraz uznania dla polskiego przemysłu kinematograficznego.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY NARCIARSKIE W ZAKOPANEM, które pierwotnie miały się odbyć w dniach, 12, 13 i 14 lutego br., zostały przesunięte na dnie 19, 20 i 21 lutego br. Przyczyną przesunięcia zawodów są główne zawody zimowo-sportowe w Skandynawji (Nordiska Spelen) które odbędą się w dniach od 5—9 lutego br., i które uniemożliwiają zawodnikom krajów nadbałtyckich wzięcie udziału w zawodach zakopiańskich.

NIESZCZĘŚLIWEMU WYPADKOWI uległa w ubiegłą niedzielę współpracowniczka redakcji »Głosu Narodu« p. Teresa Klemensiewicz. Mianowicie w chwili, gdy wchodziła do bramy domu przy ul. Wygoda, pośliznęła się na kamiennej posadzce i upadła na ziemię, łamiąc lewą rękę. Lekarz dyżurny w klinice chirurgicznej skonstatował złamanie ręki w dwóch miejscach.

ŚMIERĆ PUŁKOWNIKA POD KOŁAMI POCIĄGU. Z Koszyc donoszą, że na dworcu kolejowym w miejscowości Legenyalsomihaly na Słowaczyźnie poniósł śmierć pod kołami pociągu pułkownik armji czesko-słowackiej, Slavik. Zamierzał on właśnie przejść przez tory kolejowe, gdy nadjeżdżająca lokomotywa obaliła go na ziemię i poszarpała.

Pułkownik Slavik znanym był dobrze w Krakowie z czasów wojennych, gdy służył jako kapitan, a następnie major w 16 pułku obrony krajowej.

ZNIKAJĄCA WÓDKA. Przed kilku dniami zarząd fabryki wódek »Krakus« na Zabłociu zawiadomił policję, że w fabryce tej popełnia ktoś od dłuższego czasu systematyczne kradzieże wódek. Przybyły na miejsce wywiadowca policji zauważył na jednem z okien fabryki bańkę z 5-ciu litrami wódki, a gdy nazajutrz rano ponownie zjawił się, wódki już nie było, a bańka stała próżna na tem samem miejscu na oknie. To upewniło go w podejrzeniu, że ktoś z robotników fabryki przygotowuje wódkę tę na oknie, a w nocy z zewnątrz przelewa ją przez otwór do flaszek. Podejrzenie okazało się prawdziwem. W ciągu śledztwa wyszło na jaw, że kradzieży dopuszczał się robotnik fabryki Jan Kukieła, lat 17, zamieszkały w Klaju. Zaraz na drugi dzień po wszczęciu poszukiwań Kukieła nie przyszedł do roboty.

Wywiadowca wyjechał wtedy do Klaja, gdzie dokonał aresztowania Kukieły, jednak w mieszkaniu jego nie znalazł skradzionych wódek. Dopiero wczoraj podjął wywiadowca ponowne poszukiwania za skradzionemi wódkami i w istocie w domu sąsiada Kukieły w Klaju, gospodarza Jacentego Czubaka, znalazł 7 litrów wódki, którą zakwestjonował.

W dalszem śledztwie Kukieła przyznał się do systematycznych kradzieży wódek i wymienił swego wspólnika Jana Korbuta, lat 18, również zajętego w fabryce »Krakus«, którego wczoraj aresztowano. — Szkoda wyrządzona w fabryce »Krakus« skutkiem tych kradzieży, dochodzi do miljona marek, zachodzi bowiem podejrzenie, że kradzieży tych dopuszczali się aresztowani od wiosny ub. roku.

AWANTURA W RESTAURACJI. W nocy z niedzieli na poniedziałek usiłowało dwóch gości wywołać awanturę w restauracji »Udziałowej« przy placu Szczepańskim. Rozbili oni w restauracji jedną z szyb wartości 8.000 marek. Zachodzi podejrzenie, że szybę tę wybili celem kradzieży futra, wiszącego za szybą. Obu awanturników odprowadzono na policję.

AMATOR EGIPSKICH PAPIEROSÓW. W dniu wczorajszym posterunkowy policji przytrzymał na ulicy niejakiego Adama Krupskiego, lat 27, robotnika z Krakowa, niosącego paczkę z 80 pudełkami po 100 papierosów egipskich. Ponieważ Krupski nie mógł wytłumaczyć się z posiadania tego zapasu papierosów, zakwestjonowano je.

ZE STRAŻY POŻARNEJ. Wczoraj o godz. 9'15 rano zawezwano straż pożarną na ul. Florjańską 19, gdzie w mieszkaniu p. Kowalikowskiej na III p. pękł mur graniczny, do którego przytykał komin. Skutkiem pęknięcia muru przez szczelinę począł się wydostawać dym z komina do pokoju. Straż zabezpieczyła ściankę.

Również wczoraj rano wezwano straż pożarną na ul. Rakowicką 16, gdzie w mieszkaniu Leona Osznowitza zapaliła się ścianka drewniana między dwoma piecami. Ogień ugaszono.

KRADZIEŻ KIESZONKOWA. Wczoraj przed południem jakiś kieszonkowiec skradł p. Rozalji Szul, przechodzącej przez Rynek gł. portfel czarny skórzany z większą gotówką i dokumentami.

KOMUNIKATY I ZAWIADOMIENIA.

Z TOWARZYSTWA FILOZOFICZNEGO. We wtorek, dnia 7 bm. o godz. 7 wieczór (ul. św. Anny 12) na zebraniu Sekcji tomistycznej ks. prof. Feliks Hortyński będzie objaśniać Fizykę Arystotelesa z komentarzem św. Tomasza. We czwartek dnia 9 bm. o godz. 6 wieczór doc. dr Witold Wilkosz wygłosi odczyt pt. Terminy logiki formalnej (część II).

POSIEDZENIE NAUKOWE TOW. PRZYRODNIKÓW IM. KOPERNIKA W KRAKOWIE odbędzie się we wtorek dnia 7 lutego br. o godz. 6 w sali Zakładu mineralogicznego (Gołębia 11). Porządek dzienny: Prof. dr K. Rouppert: Hormony w świecie roślinnym. Goście mile widziani.

OBCHÓD KU CZCI ŚP. PAPIEŻA BENEDYKTA XV. »Czytelnia Katol. Polska« wspólnie z III Zakonem św. Franciszka urządzają ku czci śp. papieża Benedykta XV w »sali włoskiej« u OO. Franciszkanów dnia 9 bm. uroczysty obchód. Wstęp wolny; dobrowolne ofiary przeznaczy się na repatrjantów. Początek o godz. 6 wieczór.

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO rozpoczęło urzędowanie w gmachu Lubomirskich przy ul. Rakowickiej 27. Godziny przyjęć dla stron są następujące: Kurator przyjmuje we wtorki i piątki od godziny 11—1. Zastępca kuratora codziennie od godz. 12—1. Wizytatorzy szkół średnich, seminarjów i szkół powszechnych przyjmują w dniach od 1—5 włącznie oraz od 15—20 każdego miesiąca od godziny 11—12. Kierownicy wydziałów codziennie od godziny 11—12.

GIMNAZJUM IM. J. HOENE-WROŃSKIEGO. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 11 stycznia zezwolił aby państwowe IX gimnazjum (dawniej II szkoła realna) w Krakowie nosiło odtąd nazwę: IX państwowe gimnazjum im. J. Hoene-Wrońskiego«.

Z kraju i ze świata

CHOROBA PREZYDENTA MINISTRÓW. — Z Warszawy telefonują nam: W stanie zdrowia premjera Ponikowskiego nastąpił zwrot ku lepszemu. Premjer znajduje się już w rekonwalescencji i będzie mógł prawdopodobnie w bieżącym tygodniu objąć urzędowanie.

KANDYDAT NA WOJEWODĘ WARSZAWSKIEGO. Z Warszawy telefonują nam: Za poważnego kandydata na stanowisko wojewody warszawskiego na miejsce p. Sołtana, który został mianowany delegatem rządu polskiego w Wilnie, uważany jest w pewnych sferach wojewoda lwowski, Grabowski.

KOMITET POMOCY JEŃCOM PRZY SEJMIE wskutek pisma konsulatu polskiego w Charkowie, wysyła jeden wagon z produktami. Produkty te przeznaczone są dla tych nieszczęśliwych przymierających z głodu naszych rodaków, których srogi los pozostawił w Charkowie. Komitet pomocy jeńcom robi wszystko, co jest w jego mocy, aby przyjść z pomocą tym nieszczęśliwym i w najbliższych dniach wyszle znów kilka wagonów z produktami, kierując je na Petersburg, Moskwę i na Syberję.

W dniu 6 b. m. wyjechał celem przedstawienia działalności komitetu pomocy jeńcom przy Sejmie wiceprezes tego komitetu, p. Wacław Janasz, do Poznania. Wyjazd ten łączy się z szeroko obmyśloną akcją, jaką zamierza rozwinąć komitet pomocy jeńcom.

TRANSPORTY JEŃCÓW WOJENNYCH POLAKÓW (dwa syberyjskie i jeden moskiewski), które wyjechały z Moskwy w połowie stycznia, dotychczas nie dotarły jeszcze do granicy polskiej. Według wiadomości, otrzymanych przez delegację repatrjacyjną, sytuacja tych transportów pod względem żywnościowym i sanitarnym jest rozpaczliwa. Jeńcy otrzymują w drodze po jednej czwartej funta chleba dziennie. 60 procent jeńców zachorowało. Polska delegacja repatrjacyjna podjęła energiczne kroki u władz centralnych rosyjskich, celem przyspieszenia przejazdu tych transportów.

NA ZJEŹDZIE DELEGATÓW ZWIĄZKÓW LITERACKICH w Warszawie przyjęto projekt organizacji oddziałów prowincjonalnych i postanowiono wprowadzić odpowiednie uchwały do statutów Związku ogólnego. P. Jellenta referował projekt utworzenia biura pośrednictwa pracy przy Związku. Po dłuższej dyskusji odesłano projekt do komisji. Przewodniczący, p. Stefan Krzywoszewski zamknął obrady, wyrażając radość, że główny cel zjazdu, tj. porozumienie co do jednolitej organizacji Związku zawodowego literatów polskich jest w całej pełni osiągnięty.

PRZECIW CENZURZE PREWENCYJNEJ UTWORÓW SCENICZNYCH. Walne zgromadzenie autorów i kompozytorów scenicznych w Warszawie uchwaliło wdrożyć kroki przeciw cenzurze prewencyjnej utworów scenicznych w Polsce wobec tego, że konstytucja znosi cenzurę prewencyjną w Polsce.

DRUGA LINJA TELEFONICZNA WARSZAWA—LWÓW. Z Warszawy telefonują nam: Ministerstwo poczt i telegrafów komunikuje, że oddano już do użytku publicznego drugą linję telefoniczną między Warszawą a Lwowem.

MUNDURY URZĘDNICZE W POLSCE, jak donoszą z Warszawy, nie będą obowiązkowe. Będzie pozostawione do woli każdego urzędnika, czy zechce go sobie sprawić, czy nie. Należy też zwrócić uwagę na to, że w razie gdyby idea mundurów przyjęła się wśród urzędników, rząd mógłby im dostarczyć taniego materjału mundurowego, jak nie mniej na to, że mundur zastąpiłby mógł urzędnikom ubranie codzienne, wizytowe a nawet galowe.

DEFICYT MIESZKANIOWY W WARSZAWIE. Warszawa ogółem liczy 204.133 zabudowań, z czego trzy czwarte domów mieszkalnych. Domy te liczą 462 tysiące izb mieszkalnych. Według skromnych obliczeń takich izb mieszkalnych, uwzględniając dzisiejszy stan mieszkańców — Warszawa winna mieć jeden miljon dwieście tysięcy, czyli deficyt mieszkań wyraża się w sumie 738 tysięcy izb mieszkalnych.

SĄDY DORAŹNE W B. ZABORZE ROSYJSKIM. Ogłoszono następujące rozporządzenie ministerstwa spraw wewn.:

»Na mocy art. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 1919 r. Rada ministrów rozporządzeniem z dnia 19 stycznia 1922 postanowiła utrzymać na obszarze b. zaboru rosyjskiego na dalsze 6 miesięcy od dnia 1 lutego 1922 sądy doraźne, które wymierzać będą kary śmierci lub ciężkiego więzienia za wymienione niżej przestępstwa:

Śmiercią przez rozstrzelanie będzie karany: a). kto się dopuści zabójstwa względem osób, sprawujących funkcje bezpieczeństwa publicznego podczas wykonywania lub z powodu wykonywania przez nie obowiązków służbowych, za zabójstwa w bandzie, albo zabójstwa w celu zysku: b) kto się dopuści rozboju, tj. zaboru cudzego mienia ruchomego, w celu przywłaszczenia za pomocą wprawienia w stan nieprzytomności, uszkodzenia ciała, gwałtu na osobie lub groźby kalygodnej.

Ciężkiem więzieniem bezterminowem lub terminowem na czas niekrótszy od lat ośmiu będzie karany. Kto weźmie udział w bandzie, utworzonej w celach rozboju. Usiłowanie ulega tej samej karze co dokonanie.

Od wyroków sądów doraźnych niema apelacji. Wyrok śmierci wykonany będzie w ciągu 24 godzin po ogłoszeniu«.

POTWORNY CZYN BANDYCKI. Z Warszawy telefonują nam: Ogromne wrażenie wywarł tu niezwykle krwawy napad rabunkowy, którego dokonali bandyci w znanej miejscowości pod Warszawą, Skolimowie. Około godziny 9 wieczorem pięciu uzbrojonych bandytów wtargnęło przez okno do mieszkania właściciela młyna, St. Regla. Bandyci wpadli najpierw do kuchni, a następnie do sypialni, gdzie przerażeni domownicy na klęczkach błagali bandytów o darowanie życia. Mimo to bandyci rozpoczęli strzelaninę, kładąc trupem pięć osób, a dwie ciężko raniąc. Gdy już wszyscy znajdujący się w mieszkaniu zostali zabici, lub wskutek ran stracili przytomność, bandyci najspokojniej zabrali się do plądrowania mieszkania, zabrali 10 miljonów Mkp. w gotówce, nadto biżuterję, bieliznę, futra, ubrania i t. p.

Właściciele mieszkania, Reglowie, nie byli obecni w czasie napadu i dopiero po 10 godzinie powrócili do domu, zastając w nim pomordowane ofiary bandytów.

Ci sami bandyci w dwie godziny potem napadli na willę inż. Flauma, który niedawno wrócił z Ameryki. Bandyci zrabowali znaczną ilość gotówki, biżuterji i garderoby.

W związku z temi napadami uruchomiono w Warszawie wszystkie siły policyjne celem ujęcia bandytów. Onegdaj i wczoraj dokonano szeregu obław, w czasie których aresztowano pięciu podejrzanych osobników. Co do dwóch stwierdzono współudział ich w napadzie.

UCIECZKA NIEBEZPIECZNYCH BANDYTÓW Z WIĘZIENIA. Z więzienia w Grodzisku, pow. błoński zbiegło w piątek 16 bandytów wśród następujących okoliczności:

Gdy o godzinie 7 rano więźniowie obsługujący przybyli do kuchni po śniadanie dla więźniów, rzucili się oni nagle na dozorców, rozbroili ich i skrępowali, poczem zamknęli ich w jednej celi. Odebrawszy dozorcom klucze, otworzyli cele i wezwali więźniów do ucieczki. Skorzystało z tego wezwania 16 niebezpiecznych bandytów, którzy zabrawszy broń więzienną i amunicję, zbiegli. — Z powodu przerwy w ruchu telefonicznym, policja warszawska przybyła do Grodziska już po ucieczce więźniów.

POŚWIĘCENIE ODDZIAŁU P. K. K. P. W GDAŃSKU. Z Gdańska donoszą nam: W dniu 1 b. m. przed południem odbyło się tu uroczyste poświęcenie lokalu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Po poświęceniu, dokonanem przez ks. Wysockiego pierwsze przemówienie wygłosił dyrektor gdańskiego oddziału P. K. K. P., radca finansowy, p. Mikołajczyk. W uroczystości wzięli udział licznie zgromadzeni przedstawiciele instytucyj prywatnych, rządowych, oraz prasy polskiej.

ARESZTOWANIE ZBIEGŁEGO Z DĄBIA KOMUNISTY. Z Łodzi donoszą: Policja aresztowała Zygmunta Nowakowskiego, komunistę, który w swoim czasie internowany przez władze w Dąbiu, zbiegł.

UCZCZENIE MOLIERA. (Lwów, 5 lutego). Dzisiaj w południe odbyła się na uniwersytecie Jana Kazimierza akademja ku czci Moliera. Akademję zagaił przemówieniem rektor uniwersytetu Jan Kasprowicz, a następnie przemówił dr Dembowski, prezes Towarzystwa polsko-francuskiego w języku polskim i francuskim. Prof. dr Porębowicz wygłosił referat o twórczości Moliera. Imieniem Francuzów przemówił konsul Vauthier, dziękując uniwersytetowi za piękną uroczystość. Akademję zakończyły produkcje śpiewackie. W akademji wzięły udział wszystkie wybitne osobistości Lwowa, oraz członkowie wszystkich misyj zagranicznych.

WIEC OSADNIKÓW WSCHODNIEJ MAŁOPOLSKI odbył się w niedzielę przy udziale około tysiąca uczestników. Przemawiali posłowie: Witos, Bryl i inni. Uchwalono rezolucje, domagające się pomocy dla osadników, ulg w daninie, założenia Banku rolnego i t. p.

SP. ALEKSANDER ŁĘTOWSKI. W Mińsku Litewskim zmarł literat i dziennikarz, Aleksander Łętowski w 63 roku życia. Zamieszczał on w czasach przedwojennych artykuły w »Kurj. Warsz.«, »Gaz. Warsz.«, »Przegl. Kat.« i w. i.

REWIZJA W LOKALU »PROŚWITY«. Z Łucka donoszą: W Równem w lokalu »Proświty« dokonano rewizji, znaleziono przy tem znaczną ilość dokumentów obciążających. Lokal »Proświty« opieczętowano.

POSELSTWO POLSKIE W MOSKWIE po pożarze w gmachu poselstwa nie otrzymało dotychczas nowego lokalu. Część członków poselstwa wraz z jego tymczasowym kierownikiem p. Morawskim, mieszka nadal i urzęduje w spalonym budynku. Wskutek panującego tam zimna, dwóch urzędników poselstwa zachorowało. Władze rosyjskie nie dały żadnego tymczasowego pomieszczenia poselstwu, domagając się podpisania kontraktu na nowy lokal na niezmiernie wygórowanych warunkach. Tak np. za domek o kilku pokojach władze sowieckie żądają około 3 miljony marek polskich miesięcznego czynszu.

TYFUS W ROSJI. Ze wszystkich gubernij Rosji nadchodzą alarmujące wiadomości o stale wzrastającej epidemji tyfusu. Są okolice, w których liczba chorych sięga 90 procent ogółu ludności. Tyfus przybiera formę bardzo ostrą, śmiertelność powiększyła się do 50 procent.

DROŻYZNA W WIEDNIU panuje w dalszym ciągu, jednakże tempo jej wzrastania się znacznie osłabło. Wedle wykazów związkowego urzędu statystycznego w połowie stycznia były w Wiedniu następujące ceny: Mąka w wolnym handlu 500 koron, ryż 572, ziemniaki 98. Tłuszcze mniej wartościowe są równie drogie jak tłuszcze o pełnej wartości. I tak tłuszcz roślinny kosztuje 1.760 koron, margaryna 1.600, a tłuszcz wieprzowy 1.856 koron za 1 kilogram. Tylne mięso wołowe 1.300 koron; cukier w wolnym handlu 828 koron, kawa ziarnista palona 2.950, herbata 4000, nafta 216 koron za kilogram, węgiel 48 kor. za kilogram. Przeciętna cena odzieży jest następująca: ubranie 92.000 koron, koszula 8.500, kamaszki 10.775 koron.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES NARCIARSKI odbędzie się po raz pierwszy od czasów przedwojennych w bieżącym miesiącu w Sztokholmie na zakończenie »Nordiska Spelen«. Do udziału w kongresie zaproszone zostały z nowopowstałych państw: Polska, Czechosłowacja i Finlandja. Polski Związek Narciarski któremu przyznane zostały dla obrad 2 głosy, wyznacza na kongres swoich przedstawicieli. Obrady kongresu rozpoczną się dnia 10 bm. o godz. 10 rano.

ŚMIERĆ SŁAWNEGO PRZYWÓDCY BURÓW. Z Londynu donoszą, że umarł tam jenerał Devet. Jenerał Devet, urodzony w roku 1851 w Permie Leeuwkop w Transwalu, był wielkim patrjotą burskim i znakomitym partyzantem w czasie wojny angielsko-burskiej w latach 1900—19[illegible] koniec wojny został Devet naczelnym wodzem armji Burów, na czele których odniósł kilka świetnych zwycięstw nad armją angielską. Kapitulował dopiero po podpisaniu ugody między Anglją a Burami. Devet napisał na temt powyższej wojny kilka ciekawych książek.

ZASYPANIE POCIĄGU PRZEZ LAWINĘ. (AW) Z Tokio donoszą, że na dworcu kolejowym koło Itojoara został zasypanym przez lawinę śnieżną stojący tam pociąg. 110 ludzi poniosło śmierć prócz tego jest jeszcze bardzo wielu rannych.

ZMARLI.

— Józef Grabski, nestor ziemian kujawskich, wybitny rolnik i przemysłowiec, zmarł w Skotnikach pod Poznaniem. Zmarły nie mogąc w r. 1863 dla wątłego zdrowia brać udziału w walce orężnej, dostarczał powstańcom broni i amunicji, tudzież przetrzymywał u siebie powstańców. Przez lat 15 był członkiem Sejmu pruskiego.

— Paulina Lutosławska, wdowa po Franciszku, zmarła w Drozdowie pod Łomżą, szanowana powszechnie dla patrjotyzmu. Zmarła była matką pięciu synów: Wincentego, znanego filozofa, Stanisława, obywatela ziemskiego, ks. Kazimierza, posła i pisarza i Jana, pisarza i publicysty, oraz zamordowanych w Rosji przez bolszewików śp. Marjana i Józefa.

— Jadwiga z Gryhowskich Stankiewiczowa, żona urzędnika pow. Kasy oszczędności, zmarła w Wadowicach.

— Antoni Góra, major w. p., kierownik V referatu oddziału sztabu jen. minist. spraw wojskowych, zmarł nagle w Warszawie. Ceniony na swojem stanowisku śp. major Góra, był profesorem szkół średnich w Krakowie, a podczas wojny nauczycielem w szkole kadeckiej.

DALSZE CEGIEŁKI WAWELSKIE ufundowali 1797 Harcerze i harcerki Sanoka; 1798 Marja i Felicjan Otoccy z Dobieciną, ziemia piotrkowska; 1799 Oficerowie i szeregowi 2 baonu kolej.; 1800 W 25 cioletnią rocznicę ślubu Jadwigi z Makowskich i Bogumiła Mayerów; 1801 Związek ziemian »Koło« w Przemyślu — wpłacając po 30.000 marek za cegiełkę.

W TOWARZYSTWIE LEKARSKIEM (ul. Radziwiłłowska l. 4) odbędzie się we środę, dnia 8-go b. m., o godzinie 8 wieczorem posiedzenie naukowe, na którem będą demonstrowali chorych i preparaty profesorowie: Ciechanowski, Kostanecki, Lewkowicz i doktorowie: Celarek, Eisenberg Markowa, Rec. 736

TEATRY KRAKOWSKIE:

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj komedja Kiedrzyńskiego »Czysty interes«. »Horsztyński« grany będzie dla szerszej publiczności we czwartek 9 bm. Przygotowywany na 11 bm. »Pan obrońca« jest groteską tak modnej do niedawna »literatury kryminalnej«, którą Molnar przedrwiwa wraz ze świadkiem adwokackim. »Pan obrońca« wchodzi na afisz w najbliższą sobotę, jako utwór lżejszego repertuaru, odpowiedni nastrojowi karnawałowemu. W najbliższą niedzielę po poł. »Dzieje salonu« po cenach zniżonych.

OPERA I OPERETKA. W dzisiejszem przedstawieniu opery Pucciniego »Madame Butterfly« w roli tytułowej wystąpi gościnnie primadonna opery warszawskiej p. Marja Mokrzycka. Zapowiedź występu znanej śpiewaczki w »Madame Butterfly« wywołała wielkie zainteresowanie. Bilety do nabycia w firmie R. Herliczka, plac Marjacki 1.

Z TEATRU »BAGATELA«. »Ulubieniec kobiet« grany będzie codziennie do końca tego tygodnia. W sobotę po południu po cenach o 70% zniżonych »Upiory« z p. Kosińskim w roli tytułowej. Początek wyjątkowo o godz. 3'30. Przedstawienie wieczorne »Ulubieńca kobiet« ze względu na Maskaradę artystów teatru »Bagatela« odbędzie się wyjątkowo o g. 7 wieczór.

Z TEATRU »NOWOŚCI«. Dziś we wtorek »Krowoderskie zuchy«, które wypełnią wieczór we środę i dni następnych. W dniach najbliższych wystąpi gościnnie w »Dziewczęciu z Holandji« p. St. Marjański.

KONCERTY ALFREDA HOEHNA W POLSCE. Genjalny artysta wystąpi w Krakowie raz tylko we czwartek 9 bm., poczem wyjeżdża na 2 koncerty (10 i 12 bm.) do Warszawy, następnie gra w Łodzi (13 bm.) i w Poznaniu (14 bm.) — a już 17 bm. rozpoczyna tournée po Niemczech występem we Frankfurcie. Program koncertu krakowskiego obejmuje: Bacha: Fantazję chromatyczną i Fugę, Beethovena: Sonatę F-moll op. 57 (Appassionata) oraz utwory Cyryla Scotta, Debussy'ego, Chopina i Liszta. Bilety w księgarni Krzyżanowskiego jeszcze do nabycia.

»WESOŁA CZWÓRKA WARSZAWSKA« wystąpi u nas tylko raz jeden, a to w niedzielę 12 bm. w Starym Teatrze. Świetny zespół z Karolem Hanuszem na czele wykona ciekawy program, dotychczas w Krakowie niewidziany. Bilety są już do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 8.

EMIL TELMANYI, jeden z najświetniejszych skrzypków doby współczesnej, który na koncertach swych obecnie w Paryżu, Brukseli i w Amsterdamie, odniósł niebywały sukces i pozyskany został na kilkanaście dalszych koncertów w tych miastach, wystąpi u nas tylko raz jeden 14 bm. Sprzedaż biletów na koncert tego fenomenalnego artysty u Br. Lipskich, Sławkowska 8. Większa część biletów jest już rozsprzedana.

BALE I ZABAWY.

NA AMBULATORJA DLA UBOGICH CHORYCH, utrzymywanych w trzech punktach naszego miasta, to jest na ul. Warszawskiej, Nowej Wsi i na Piekarskiej, przez Stow. PP. Ekonomek św. Wincentego a Paulo, odbędzie się w sobotę 11 bm. w sali Instytutu muzycznego (św. Anny 2, II p.) podwieczorek z niespodziankami. Początek o godzinie 4 po południu. Wstęp za zaproszeniami po 500 marek, bilet akademicki 300 marek. Mamy nadzieję, że piękny cel ściągnie liczną publiczność, pamiętną, że w ambulatoriach PP.

ekonomek robi się corocznie przeszło 10.000 opatrunków i to najbiedniejszej ludności, zwłaszcza chorym dzieciom i starcom — kalekom.

MASKARADA ARTYSTÓW TEATRU »BAGATELA« odbędzie się w sali teatru dnia 11 lutego. Znakomity program wypełnią pierwszorzędne siły artystów wszystkich teatrów. Kasa teatru sprzedaje bilety tylko za zaproszeniami, które wydaje komitet artystów w kancelarji teatru. Ilość zaproszeń ograniczona.

BAL ARTYSTÓW TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Wskutek ograniczonej liczby gości, pożądane jest zaopatrzenie się w bilety wcześniej przed terminem balu, tj. przed sobotę 18 bm. Bal ten będzie istotnie clou tego karnawału, gdyż zapowiedziało się na niego szereg wybitnych artystów z Warszawy. Bilety sprzedaje już komitet w teatrze Słowackiego w godzinach wieczornych. Samo już kupno biletu usposobi gościa wesoło swą przystępną ceną. Bufet na sposób weneeki.

REPERTUARY

TEATR IM. SŁOWACKIEGO:

Wtorek, 7 bm. »Czysty interes«.
Środa, 8 bm.. »Horsztyński«.
Czwartek, 9 bm.: »Horsztyński«.

TEATR »OPERA I OPERETKA«:

Wtorek, 7 bm.: »Madame Butterfly«.

TEATR »BAGATELA«:

Wtorek, 7 bm.: »Ulubieniec kobiet«.
Środa, 8 bm.. »Ulubieniec kobiet«.

TEATR »NOWOŚCI«:

Wtorek, 7 bm.: »Krowoderskie zuchy«.
Środa, 8 bm.: »Krowoderskie zuchy«.

VIII. KONCERT SYMFONICZNY ORKIESTRY ZWIĄZKU MUZYKÓW POLSKICH W KRAKOWIE, który odbędzie się w niedzielę, dnia 12 bm., o godzinie 11 przed południem w sali »Starego Teatru«, budzi nadzwyczajne zainteresowanie ze względu na współudział światowego wiolonczelisty-wirtuoza, Pawła Grümma, oraz bogaty program. Orkiestra pod batutą dyr. Bolesława Wallka-Walewskiego. Bliższe szczegóły w afiszach. — Bilety są już do nabycia w kasie zamawiań Leszkiewicz i Spółka, plac Szczepański l. 2 (obok »Starego Teatru«). 741

Miejski teatr: Opera i operetka

»Madame Butterfly«, Pucciniego.

Bohaterką ostatniej premjery, czy raczej wznowienia »Madame Butterfly«, jest p. Jefimcewa, której indywidualność odtwórcza skłania się zawsze ku lirycznemu traktowaniu partji tak pod względem wokalnym, jak i aktorskim. Ten śliczny głos, brzmiący tak ciepło i szczerze, daje słuchaczowi dużo zadowolenia we frazach uczuciowych, śpiewanych zawsze bardzo starannie. Więc i w partji »Małej pani — motylka« miała artystka duże powodzenie, choć niezupełne. Pointy tragiczne, w które obfituje rola pani Cho-cho-san, nie zostały przez artystkę wyzyskane ku wielkiej szkodzie kreacji.

Uwodzicielem nieszczęsnej gejszy był p. Woliński, tenor opery warszawskiej, władający umiejętnie swym pięknym, metalicznym i donośnym »w górze« głosem, a w dyskretnej grze poprawny. Na afiszu figurował jako Pinkerton, pod tym bowiem nazwiskiem jeździ — nie wiem dlaczego — p. porucznik amerykańskiej marynarki zawsze po Polsce, choć jego prawdziwe nazwisko brzmi za granicą: Linkerton.

Dobrze wypadła partja Suzuki w interpretacji p. Zbigniewiczówny, jak i kreacje konsula (p. Isakowicz), Bonzy (p. Mazanek) i Goro (p. Karasiński).

Walna część sukcesu osiągniętego przez ostatnią premjerę należy do p. Walewskiego za opracowanie całości, zwłaszcza niełatwego partu instrumentalnego o arcybogatej a subtelnej strukturze, a mającego w operze pierwszorzędne znaczenie. Wielkie też trudności, jakie nastręcza reprodukcja prawdziwych nieraz klejnotów rzetelnej inspiracji twórczej, zmuszają do wyrozumiałości wobec wykonawców. W czasie dalszych przedstawień znikną zapewne liczne braki, zwłaszcza pod względem dynamiki jak np. zaniedbanie ładnego diminuenda w scenie oddalającego się chóru w akcie pierwszym.

Wystawa i reżyserja staranna. Niezbyt szczęśliwe jednak są inowacje, wprowadzone pod koniec dramatu, j. np. pozostawienie wbrew scenarjuszowi, dziecko na scenie, które swem niefrasobliwem zachowaniem się maci nastrój wstrząsającej chwili konania Butterfly, lub niepotrzebny i nieznany tekstowi akt wywalania drzwi przez Linkertona, jako zakończenie tragedji.

Jul. Św.

Z sali sądowej

(OSKARŻENI O KNOWANIA KOMUNISTYCZNE PRZED SĄDEM).

Kraków, 6 lutego.

Wczoraj w sądzie okręgowym karnym w Krakowie rozpoczęła się przed przysięgłymi czterodniowa rozprawa przeciw 8 górnikom z Jaworznia, oskarżonym o to, że we wrześniu 1921 roku w Jaworzniu w drukach i rozszerzanych pismach usiłowali wzniecać nienawiść do rządu polskiego; nadto w tymsamym czasie założyli oni w Jaworzniu szereg tajnych związków.

Wedle aktu oskarżenia sprawa przedstawia się następująco:

W lecie 1921 roku nastąpił rozłam w P. P. S. wśród górników i robotników kopalnianych w Jaworzniu, wobec czego skrajna część tej partji utworzyła osobną partję radykalniejszą, tak zwaną lewicę P. P. S., której członkowie nie taili, że stoją na gruncie zasad komunizmu. Niebawem też poczęły krążyć wieści o tajnych zebraniach, o knowaniach komunistycznych.

Działalność ta nie uszła uwagi dyrekcji kopalni, zwłaszcza, że i sami robotnicy zawiadamiali dyrekcję o objawach agitacji komunistycznej w kopalni. I tak pewnego razu inspektorowi górniczemu, p. W. Strzemeckiemu, doniesiono, że jakiś obcy człowiek przychodził na kopalnię i rozrzucał między górnikami odezwy komunistyczne. — Uwiadomiona o tym fakcie policja państwowa wdrożyła przeciw pewnym jednostkom dochodzenia o działalność antipaństwową. Wkrótce stwierdzono, że najbardziej podejrzanymi są: Stanisław Sleczka, lat 34, robotnik kopalniany, dalej Józef Dyja, lat 39, sekretarz rady robotniczej, oraz górnicy: Jan Proksa, lat 56, Franciszek Stalmarski, lat 46, Franciszek Tylke, lat 38, Ludwik Dziuba, lat 37, Stanisław Smutkiewicz, lat 38 i Jan Goczał, lat 48.

Na wczorajszej rozprawie na ławie oskarżonych znaleźli się wszyscy wyżej wymienieni.

Po odczytaniu aktu oskarżenia przewodniczący przystąpił do przesłuchania oskarżonego Sleczka. Oskarżony nie przyznaje się do winy, twierdząc, że jest dobrym obywatelem państwa polskiego odezwy do Jaworzna do lokalu rady robotniczej przywoził jakiś piekarz z Krakowa.

Następnie przesłuchano oskarżonego Dyję, który twierdzi, że do żadnej partji nie należał, a stał tylko na gruncie walki klasowej.

Około godziny 3 po południu przewodniczący odroczył rozprawę do dnia dzisiejszego.

Rozprawie przewodniczy s. s. o. dr Jendl, wotują s. s. o. Federowicz i Kraus. Oskarża prokurator Szczański, broni adwokat dr Klimecki.

Sytuacja kolejowa na G. Śląsku

Katowice, 5 lutego (PAT). Wedle informacyj otrzymanych w dyrekcji kolei, sytuacja w obwodzie katowickim **nie uległa zmianie.** Pociągi pośpieszne do Wrocławia odchodzą regularnie. Z Wrocławia przychodzą dziennie dwa pociągi pośpieszne.

Ruch osobowy i towarowy jest znacznie ograniczony.

O podwyżkę płac robotników górniczych

Katowice, 6 lutego (PAT). Rokowania między pracodawcami w sprawie **podwyżki płac robotników w wielkim przemyśle górnośląskim** nie dały rezultatu. Pracodawcy uznali żądania robotników, oparte na skali zarobków istniejących obecnie w państwie niemieckiem, za **niemożliwe do przyjęcia** wobec faktu, że komisja międzysojusznicza wyznaczyła ceny maksymalne na węgiel.

Echa naradu na Francuzów

Katowice, 5 lutego (PAT). Wojska koalicyjne czynią w dalszym ciągu **poszukiwania za bronią.** Wczoraj odbyły się dalsze rewizje w Szobiszowicach pod Gliwicami i na kopalni gliwickiej. Wzięto kilku zakładników.

Strajk górników w Czechach

Jak obliczają organizacje górników, strajkuje obecnie w zagłębiu północno-zachodniem Czech 42.000 górników, w Falknowie 10.500, w Kladnie 14.000, w Ostrawie 45.000, w Pilznie 7.000, w Schatzlar-Schwadowitz 3.000, w Rossitz 4.000, na Słowaczyźnie 10.000 — razem w republice czecho-słowackiej **strajkuje 135.500 górników.** Bilans finansowy strajku jest następujący: państwo tytułem podatku od węgla traci dziennie około 4 miljonów koron; koleje tracą na przewozie 1½ miljona koron, wreszcie górnicy z powodu bezrobocia 7½ miljonów koron dziennie.

POŻYCZKA DLA AUSTRJI.

Londyn, 6 lutego (PAT). »Times« donosi, że rządy angielski i francuski **doszły do porozumienia** w sprawie pożyczki dla Austrji. W związku z tą wiadomością, korespondent »Timesa« donosi, że w Izbie deputowanych złożono projekt upoważniający do wypłacenia zaliczki w wysokości **35 miljonów franków.**

Praga, 6 lutego (PAT). Czeskie Biuro prasowe donosi, że rokowania austrjackie czesko-słowackie w sprawie udzielenia Austrji pożyczki zostały definitywnie zakończone. **Czechosłowacja udzieli Austrji pożyczki w kwocie 500 miljonów koron czeskich,** spłacalnej w ratach przez przeciąg 20 lat. W celu natychmiastowego przyjścia z pomocą finansowej sytuacji Austrji, rząd czechosłowacki wypłaci Austrji zaliczkę w wysokości 100 miljonów koron czeskich.

Zmiana w marokańskiej polityce Hiszpanji

Paryż, 6 lutego (AW). Specjalny korespondent »Tempsa« donosi z Madrytu, że na wczorajszej Radzie gabinetowej uchwalono **zmienić politykę hiszpańską w stosunku do Marocka.** — Rząd hiszpański zamierza zastosować się do głosu opinji publicznej w Hiszpanji, która domaga się jak najrychlejszego **zakończenia kampanji marokańskiej,** ze względu na ciężary finansowe. Powyższa decyzja rządu uchyliła niebezpieczeństwo przesilenia gabinetowego. Pomimo tego jednak dotychczasowy minister wojny będzie musiał ustąpić.

PRZESILENIE WE WŁOSZECH.

Rzym, 6 lutego (PAT). Prezydent Izby De Nicola jest skłonny przyjąć misję **utworzenia nowego gabinetu.**

Różne wiadomości polityczne

ROKOWANIA GÓRNOŚLĄSKIE W GENEWIE rozpoczną się dnia 10 b. m. pod przewodnictwem p. Calondera. Podpisanie konwencji nastąpi prawdopodobnie około 1 marca. W konwencji będzie zastrzeżono, że oba rządy zobowiązują się przeprowadzić ratyfikację umowy w przeciągu dwóch tygodni od dnia jej podpisania. Po przeprowadzeniu niezbędnych formalności, oraz po podpisaniu przez komisję międzysojuszniczą w Opolu umowy o przejęciu Śląska przez Polskę, przejęcie to rozpocznie się w kwietniu i ukończone zostanie przed 1 maja b. r.

NADANIE ODZNACZEŃ ŁOTEWSKICH. Kapituła orderu wojskowego łotewskiego przyznała order I stopnia marszałkowi Piłsudskiemu i marszałkowi Fochowi. Order II stopnia jenerałowi Weygandowi, jenerałowi Niessel'owi, jen. Szeptyckiemu i kilku innym. Order stopnia III otrzymali z polskich oficerów: jenerał Rydz Śmigły, pułkownik Kutrzeba i rotmistrz Myszkowski.

KONSUL POLSKI W GDAŃSKU. Z Warszawy donoszą: Minister spraw zagranicznych w porozumieniu z senatem w. m. Gdańska udzielił exequatur p. Witoldowi Kukowskiemu, konsulowi honorowemu Rzeczypospolitej polskiej w Gdańsku.

RAUT U POSŁA POLSKIEGO W BERLINIE. Dnia 5 bm. poseł polski Madejski pierwszy raz przyjmował w swoich apartamentach przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, między innymi posłów Francji, Anglji, Włoch i Hiszpanji. Również był obecny poseł chiński wraz z małżonką.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA SOCJALISTYCZNA. Z Paryża donoszą 5 b. m.: Rozpoczęła się tutaj międzynarodowa konferencja socjalistyczna. Delegaci z Niemiec i Włoch nie przybyli z powodu położenia wewnętrznego w tych krajach. Delegaci Francji, Anglji i Belgji w zapatrywaniach swoich na kwestję nawiązania rokowań między drugą a trzecią międzynarodówką nie są zgodni. Delegat austrjacki, Adler, zaznacza, iż przybył celem poinformowania się. Przedstawił on działalność wiedeńskiej wspólnoty pracy i wywodził, że komitet wykonawczy drugiej międzynarodówki w myśl apelu biura wiedeńskiego wystosował zaproszenie do wszystkich grup międzynarodówki. Moskwa jeszcze nie odpowiedziała, atoli konferencja obszerniejszego komitetu trzeciej międzynarodówki, która się dzisiaj rozpoczyna w Moskwie, będzie miała sposobność dać odpowiedź w sprawie zaproszenia. Adler uważa za konieczne, aby druga i trzecia międzynarodówka złączyły się we wspólnej akcji.

KRÓL ALEKSANDER SERBSKI odbył dłuższą konferencję z następcą tronu greckiego i rumuńskiego w czasie ich pobytu w Belgradzie. Panuje przekonanie, że konferencje te stanowią zapowiedź przymierza wojskowego serbsko-rumuńskiego.

WYKLUCZENIE PREZYDENTA RZESZY ZE ZWIĄZKU SIODLARZY I TAPICERÓW. Dzienniki donoszą z Kolonji, że walne zebranie Związku siodlarzy i tapicerów uchwaliło wykluczyć ze swej organizacji prezydenta Rzeszy niemieckiej, Eberta (który, jak wiadomo, jest z zawodu siodlarzem), ponieważ wydał rozporządzenie, szkodzące wszystkim związkom zawodowym.

ZAPOWIEDŹ ZNIESIENIA CZEREZWYCZAJKI. Z Moskwy donoszą, że w najbliższych dniach ogłoszony zostanie dekret o zniesieniu czerezwyczajki.

MARSZAŁEK JOFFRE był nader serdecznie przyjęty w Japonji zarówno przez rząd jak i przez szerokie warstwy ludności.

TRAKTAT JAPOŃSKO-CHIŃSKI, regulujący kwestję Szantungu, został podpisany w imieniu Japonji przez barona Kato i barona Suidehara, w imieniu Chin przez Szekosa i Wanga. Ceremonja podpisania odbyła się w pałacu panamerykańskim w Waszyngtonie w obecności Hughesa i Balfoura.

Dział ekonomiczny

* HANDEL POLSKI w grudniu ubiegłego roku przedstawiają następujące cyfry, którym w nawiasach odpowiadają cyfry z listopada ubiegłego roku. Ogólna suma przywozu wynosiła 374.8 tysięcy (321.5 tysięcy ton), w tem węgla 293.5 tysięcy (256 tysięcy ton), zboża i mąka 17.6 tysięcy (9.9 tysięcy ton), po potrąceniu tych dwóch pozycyj, które jak przypuszczać należy tylko czasowo obciążyły nasz przywóz, suma tego przywozu wynosi 63.8 tysięcy (55.4 tysięcy ton), z tego przypada między innemi na bawełnę i wełnę 3.9 (3.2), na ryby 12'5 (11.1), na fabrykaty metalowe 12.2 (10.8), na inne gotowe fabrykaty 14.8 (16 tysięcy ton). Ogólna suma naszego wywozu wynosiła 170.3 tysięcy (147 tysięcy), w tem węgla 16.8 (10.3), zboże i mąka 6.5 (1.4), drzewo surowe 53.3 (48.2), cement 5.6 (4.4), cukier 10 (0'7), nasiona polne i leśne 6.1 (0.5), fabrykaty z drzewa 4 (4.5), przetwory ropy 40.3 (29.9), wyroby metalowe 1.8 (1.0), wreszcie inne fabrykaty 42.4 tys. (1[illegible] tys. ton). Cyfry za cały rok 1921 zostaną podane niebawem.

CŁO OD DARÓW AMERYKAŃSKICH. Biuro prasowe ministerstwa skarbu podaje do wiadomości: Zwolnienie tak zwanych darów amerykańskich, nadesłanych pocztą lub koleją, pojedynczo lub zbiorowo od opłat celnych i innych opłat wewnętrznych, zostaje zniesione z dniem 1 lutego b. r. Wobec tego wszelkie przesyłki, nadchodzące do urzędów celnych, zawierające dary dla ludności, podlegać będą odtąd normalnym opłatom celnym. Przesyłki z darami, nadane do przywozu przed 1 stycznia b. r., korzystają z dotychczasowych ulg aż do 1 lutego b. r. Po upływie tego terminu znosi się wszelkie ulgi dla tak zwanych darów amerykańskich. Ministerstwo spraw zagranicznych wydało konsulom rzeczypospolitej za granicą polecenie, aby z dniem 1 lutego b. r. zaniechali wystawiania zaświadczeń co do filantropijnego charakteru przesyłek.

* TARG POZNAŃSKI. Reprezentacja Targu Poznańskiego na Małopolskę w Krakowie urządzona została w biurach izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ulica Długa l. 1. Biuro reprezentacji, celem ułatwienia przemysłowcom, wytwórcom i kupcom wzięcia udziału w Targu Poznańskim, udzielać będzie wszelkich wyjaśnień, oraz przyjmować zamówienia na miejsca pod eksponaty na Targu Poznańskim codziennie z wyjątkiem niedzieli od godziny 10 do 11 przed południem w Izbie handlowej. Równocześnie staraniem reprezentacji zorganizowaną zostanie zbiorowa wysyłka eksponatów na Targ Poznański, a to celem ułatwienia i zaoszczędzenia kosztów pojedynczych wysyłek. Wszelkich wyjaśnień udziela reprezentacja bezinteresownie, . uprasza się przeto o jak najliczniejsze zgłoszenia.

* Z GDAŃSKIEGO RYNKU TOWAROWEGO. Wypadki polityczne ostatnich tygodni przyniosły niespodziane zmiany w całym handlu importowym. Po przerwie w konferencji w Cannes, powodującej dalszą zniżkę marki niemieckiej, nastąpiła zwyżka wszystkich towarów. I tak na rynku kawy, który od początku roku wykazywał tendencję zniżkową, ceny raptownie podniosły się. W portach znaczne zapotrzebowanie, lecz importerzy z powodu wysokich cen wstrzymują się od zakupów. To też po wyczerpaniu się partyj po niższych cenach nowe zakupy uskutecznia się po wyższych cenach.

Na rynku herbaty ceny tesame, co w ostatnich tygodniach, dla kakao tendencja zwyżkowa. Poszukiwane partje loco, za które płaci się chętnie ceny wyższe.

INSTYTUCJE FINANSOWE W ROSJI. W Moskwie, Petersburgu i Samarze nastąpi wkrótce otwarcie Towarzystw wzajemnego kredytu. W Rostowie nad Donem otwarty będzie niebawem Bank prywatny.

Z TARGOWICY KRAKOWSKIEJ. Na targ od 28 stycznia do 3 lutego spędzono bydła rogatego 1011, cieląt 816, owiec i kóz 4, nierogacizny 1540, razem 3371 zwierząt. Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: bujaje od 13.100 do 26.000 mk.; woły od 13.300 do 30.000 mk.; krowy od 10.000 do 27.000 mk., jałownik od 13.100 do 26.000 mk.; cielęta od 19.000 do 27.000 mk.; nierogaciznę od 33.000 do 48.000 mk.; bitej wagi nierogaciznę od 42.000 do 63.500 mk. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano na konsumcję miejscową 3264 sztuk, na konsumcję innych gmin kraju 107 sztuk. W porównaniu ze spędami w przeszłym tygodniu było więcej 191 sztuk bydła i 734 nierogacizny, zaś 32 cieląt i 6 baranów mniej, razem 887 sztuk więcej.

GIEŁDA ZBOŻOWA WE LWOWIE. (6 lutego). W zbożach tendencja silna, podaż mała, kukurudza i ziemniaki bez popytu, mąka żytnia silniej, nasiona wiosenne poszukiwane, usposobienie ożywione, mrozy wpływają źle na dostawę.

GIEŁDA BAWEŁNIANA W BREMIE. (4 lutego). Bawełna amerykańska 82'40.

GIEŁDA BAWEŁNIANA W LIWERPOOLU. (6 lutego). Bawełna na marzec 922, na maj 920, na lipiec 917, na październik 891.

GIEŁDA BAWEŁNIANA W NOWYM YORKU. (4 lutego). Notowania bawełny: na styczeń 17, na luty 16'65, na marzec 16'73, na kwiecień 16'55, na maj 16'31, na czerwiec 16'20, na lipiec 16'05, na sierpień 15'85, wrzesień 15'70, październik 15'50, grudzień 15'45.

Targ miejscowy: Middling 17, styczeń nienotowany, luty 16'65, marzec 71, kwiecień 55, maj 31, czerwiec 20, lipiec 16'02, sierpień 15'85, wrzesień 15'70, październik 15'50, grudzień 15'45, styczeń 15'23.

Targ miejscowy: Middling 15'75, targ terminowy marzec 15'50, maj 15'52, lipiec 15'32, październik 14'76, grudzień 14'62.

GIEŁDA ZBOŻOWA W NOWYM YORKU. (4 lutego). Pszenica czerwona zimowa loco 134'75, pszenica twarda zimowa 131'75, kukurudza loco 65'25, mąka Spring Whetelear 5, fracht zbożowy na kontynent 17 centów, fracht zbożowy do Anglji 3 szylingi.

GIEŁDA METALOWA W NOWYM YORKU. (4 lutego). Srebro krajowe 99'62, srebro zagraniczne 66'50, miedź elektrolitowa 13'60, cyna 31'50, ołów 4'75, cynk 4'52, żelazo 18'75, blacha 4'75.

GIEŁDA PRODUKTÓW W NOWYM YORKU. 4 lutego). Nafta 17'50, nafta w tankach 700. Standard Whiten 13.000, terpentyna Savannah 93.000, terpentyna New Orleans 88.000. Kawa loco 900, kawa na marzec 8.63, kawa na maj 8'53, kawa na lipiec 8'49, kawa na wrzesień 8'45, smalec 11'27½.

GIEŁDA TOWAROWA W CHICAGO. (4 lutego). Pszenica na maj 125, pszenica na lipiec 108'25, kukurudza na maj 56, kukurudza na lipiec 58'50, owies na maj 39'60, owies na lipiec 40'60, żyto na maj 92'25, żyto na lipiec 89, smalec na styczeń 10, smalec na marzec 10'37½, smalec na maj 10'60, słonina cena najniższa 9'50, słonina cena najwyższa —.

Wiadomości giełdowe

Z GIEŁDY KRAKOWSKIEJ. Akcje przemysłowe w porównaniu z ostatniem zebraniem w żywszym ruchu przy usposobieniu niejednolitem. Większe zainteresowanie dla »Polskiej Nafty«, która zyskała 250 punktów, zresztą niewielkie wahania w górę lub na dół w pięciu gatunkach.

Z papierów procentowych kupowano 4½% listy zast. Tow. kred. ziem. po 102'50.

Ruch przekazowy tylko na Berlin i Wiedeń po kursie dotychczasowym, dolary słabsze o 50 punktów, reszta bez zmiany.

Cedula kursowa giełdy krakowskiej z dnia 6 lutego 1922

	ofiar.	żąd.
Polski Bank Przemysłowy	600'—	700'—
Bank Hipoteczny	850'—	950'—
Bank Małopolski	650'—	700'—
Transakcja		670'—
Powszechny Bank Kredyt.	350'—	400'—
Ziemski Bank Kredytowy	600'—	650'—
Akc. Bank Związkowy	650'—	700'—
Bank ziem dla kresów Łańcut	660'—	700'—
Polskie Tow. handlowe	600'—	650'—
Transakcja		625'—
Handl. Spółka akc. »Impex«	275'—	[illegible]
»Polski Glob«	800'—	850'—
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Zieleniewski	5200'—	5500'—
Transakcja	5400'—	5350'—
H. Cegielski, fab. maszyn Poznań	1900'—	2100'—
Warsz. Ska akc. bud. parow.	1200'—	1300'—
»Trzebinia« fabr. masz. i narz. roln.	2900'—	2100'—
Transakcja		2000'—
Zakł. amun. »Pocisk«	800'—	900'—
Transakcja	800'—	900'—
»Automotor« fabryka samochodów	1000'—	1100'—
Fabr. Portland Cementu Szczakowa	17000'—	18000'—
»Górka« fabryka cementu	4500'—	5000'—
Sierszańskie zakłady górnicze	8000'—	8500'—
»Tepege« Tow. dla przeds. górn.	4400'—	4700'—
Polska Nafta	1900'—	2100'—
Transakcja	2000'—	2050'—
»Pezet« powsz. zakł. bud.	1000	[illegible]
Fabr. przetw. tłuszcz. w Trzebini	5100'—	5300'—
»Krakus« zjedn. fabr. przetw. wysk.	2500'—	2700'—
Transakcja		2600'—
Fabr. i raf. cukru w Chodorowie	3100'—	3300'—
Transakcja	3150'—	3175'—

Waluty i dewizy:

	Kup.	sprz.	czeki kup.	czeki sprz.
Dolary St. Zjedn.	3100'—	3300'—	3100'—	3300'—
Franki francuskie	265'—	285'—	265'—	285'—
Marki niemieckie	15'50	16'50	16'—	17'—
Transakcja				16'75
Korony austr.	0'40	0'45	0'40	0'45
Transakcja				0'44
Korony czeskie	59'—	62'—	61'—	63'—

GIEŁDA WARSZAWSKA. (6 lutego). 4½% ziem. Tow. kred. za 100 marek sprzedaż 75, kupno 75. 5% Warszawy trans. 360, sprzedaż 362, kupno 358.

Akcje. Bank dyskontowy 2600. Handlowy 2650, Kredytowy w Warszawie 2800—2850, Bank Polski Przemysłowy we Lwowie 800. Warsz. Tow. fabryk cukru 20000—21000, Drzewny przemysł i handel 2000-1850, Warsz. Tow. kopalń węgla i zakł. hutn. 19000—20.000—19000, Lilpop-Rau-Loewenstein 3050—4400—4000, Ostrowieckie zakłady 7200—7500—7050, Rudzki i Ska 2400—2850—2600, Starachowice 4700—5700—5050, Zakłady amun. Pocisk 1250—1280—1150, Zakłady żyrard. 61000—64000—63000, Borkowski 1350—1650—1500, Bracia Jabłkowscy 1300—1375, Warsz. Tow. transportu i żeglugi 1800—1950—1825, Polska Nafta 2000—2500—2000.

Waluty: Dolary St. Zjedn. gotówka trans. 3310—3280—3300, sprzedaż 3300, kupno 3275, funty szterl. gotówka trans. 14400, Gdańsk czeki trans. 16'50, sprzedaż 16'30, kupno 16'25, Belgja czeki trans. 269'50-268, Berlin czeki trans. 16'55—16'47½, sprzedaż 16'50, Kupno 16'25, Londyn czeki trans. 14460—14385, sprzedaż 14385, kupno 14300, Nowy York czeki trans. 3315-3310, Paryż czeki trans. 282'50—280'75, sprzedaż 280'75 kupno 276, Praga czeki trans. 63'50, Wiedeń czeki trans. 43—42.

GIEŁDA LWOWSKA. (6 lutego). Ruble carskie po 100: 250—350, po 500: 170—240, drobne 80—100, ruble dumskie po 1000: 30—50. Kiereńki 0'10—0'15, karbowańce 1—3, grzywny 4—8, franki francuskie 270—250, szwajcarskie 575—600, szterlingi 13800—14400, dolary amer. 3200—3300, kanadyjskie 2950—3050, marki niemieckie po 1000: 14—17, po 100: 15—16, drobne 14—15, lei po 500: 22—24, drobne 21—22, liry 140—150, austr. stempl. 0'40—0'45, belgijskie 265—275, szwedzkie 675—705, duńskie 610—660, norweskie 400—450, fińskie 45—50, holenderskie 1100—1200. Dewizy: Londyn 13800—14460, Paryż 270—283, Zurych 575—600, Praga 58—64, Berlin 16'25—17, Nowy York 3200—3300, Medjolan 145—155, Bukareszt 22'50-24'50, Kopenhaga 630—680, Filandja 45—50, Holandja 1100—1200, Szwecja 665—710, Norwegja 400—450.

GIEŁDA PRASKA. (6 lutego). Berlin 26'22½, Warszawa 182'50 do 192'50, marka niemiecka 25'22½, polska 112½—172½.

GIEŁDA BERLIŃSKA. (6 lutego). Dolary 201'25, belg. 1627'25, funty 879, francuskie 1694'25, włoskie 948, austr. stempl. 2'92½, rumuńskie 159'75, szwajcarskie 3971, czeskie 387, polskie 6'05.

GIEŁDA WIEDEŃSKA. (6 lutego). Renta majowa 120, austr. renta koronowa 122, renta lutowa 125, węg. renta koronowa 2200, losy tureckie 3300, priorytety kolei południowej 19250, Anglobank 17700, Bankverein 7220, Bodenkredit 10100, Austr. Zakład kred. 3900, Bank depozytowy 3030, Laenderbank 23950, Merkury 4690, Unionbank 6150, Bank obrotowy 3025, Zivnostenska 61000, Kolej północna 300.000, Lwów-Czerniowce 24800, Koleje austr. 45.900, Kolej południowa 17100, Alpiny 47200, Berg und Huetten 122.000, Krupp 36.500, Huta Poldi 59.900, Praskie tow. przem. żel. 150.000, Rima 22150, Skoda 61900, Zieleniewski 10200, Apollo 84000, Fanto 84500, Gal. Karpaty 105000, Schodnica 68500, Siersza 16100.

Kursa dewiz: Amsterdam 291.950, Zagrzeb 2523, Belgrad 10090, Berlin 3847, Bruksela 62720, Budapeszt 1213'50, Chrystjanja 121.975, Kopenhaga 158.975, Londyn 34040, Madryt 115.460, Medjolan 36390, N. York 7848, Paryż 65730, Praga 15047, Sofja 5245, Sztokholm 194.970, Warszawa 242'50—244'50, Zurych 153.475, angielskie 33.790, francuskie 65380, dolary 7728, belgijskie 62535, duńskie 155475, holenderskie 288.950, jugosłowiańskie tysiączki 10040, włoskie 36290, norweskie 118.975, polskie 235—240, rumuńskie 600, szwedzkie 191.970, szwajcarskie 150.975, czeskie 15022, węgierskie 1228'50.

GIEŁDA SZWAJCARSKA. (6 lutego). Berlin 2'55, Holandja 190, Nowy York 510, Londyn 22'06, Paryż 42'80, Medjolan 25'85, Praga 9'92, Budapeszt 0'77½, Zagrzeb 1'71, Warszawa 0'15, Wiedeń 0'17, austr. stempl. 0'08.

Notowania szwajcarskiego Banku związkowego z godziny 11'30: Warszawa 15½—16½.

Końcowe kursa: Berlin 251, Holandja 190, Nowy York 510, Londyn 22'06, Paryż 42'95, Medjolan 23'80, Bruksela 40'90, Kopenhaga 104, Sztokholm 131, Chrystjanja 82, Madryt 78'50, Buenos Aires 185, Praga 9'85, Budapeszt 0'77½, Warszawa 0'15, Wiedeń 0'17, austr. stempl. 0'08.

GIEŁDA PARYSKA. (4 lutego). Weksle na Niemcy 593, Belgję 95'50, Amerykę 11'31, Anglję 51'45, Holandję 44'50, Włochy 55'50, Szwajcarję 233'50, Hiszpanję 182'56.

GIEŁDA LONDYŃSKA. (4 lutego). Nowy York 432'50, Szwajcarja 22'08, Hiszpanja 28'15, Włochy 93'75, Niemcy 8'85, Paryż 51'50, Bruksela 53'85.

GIEŁDA NOWOJORSKA. (4 lutego). Przekaz na Londyn 433, przekaz na Berlin 0'49'87.

CZARNA GIEŁDA W WARSZAWIE. Z Warszawy telefonują nam: Na czarnej giełdzie usposobienie dla walut obcych słabe. Za dolary płacono 3340 mk., za marki niemieckie 15'70 mk., franki francuskie 276 mk., funty szterlingi 14.300 mk., 100 rubli złotych 158.750 marek.

NIEOFICJALNA GIEŁDA W WIEDNIU. (6 lutego). W prywatnych obrotach notowano dzisiaj: Dolary 7750, Berlin 38'25, Praga 150, Warszawa 2'40.

MARKA POLSKA W BUDAPESZCIE. (6 lutego). W oficjalnym handlu walutowym w Budapeszcie notowano markę polską 18½—19½.

Odpowiedzialny redaktor: MICHAŁ KONOPIŃSKI.
NAKŁADEM WYDAWNICTWA „NOWEJ REFORMY" Spółki z ogr. odp.

Sklepik korzenny z mieszkaniem kupię. Zgłoszenia pod „P. S." przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 711

Poszukuje się

młyna

większego lub lokomobili firmy Wolfa lub Lanza 150—200 HP, z kondenzacją. — Władysław Lelito, Mogiła koło Krakowa, Młyn. 710 1 2

Folwark 96 morgów dobrej ziemi, budynki murowane, przy szosie i kolei, zaraz do sprzedania na Pomorzu. Zgłoszenia do biura „Ruch", Kraków, Szczepańska 9. 709

Unieważnia się zaświadczenie wojskowe, ważne w obrębie miasta Krakowa od 15—31 stycz. 1922, wydane przez oficera ewidencyjnego na nazwisko Przybyło Stefan. 707

Garnitur klubowy, kryty skórą, kanapki rozkładane, sprzeda zakład tapicerski, ul. Kopernika 24. 689 1 2

Zgubione papiery wojskowe na nazwisko Wilk Jan, Raciborowice, są nieważne. 618

Panna wykształcona w ekspedycji potrzebna do sklepu fabryki A. Piasecki. Zgłoszenia w biurze od 4 do 6, ul. Szlak 16. 697 1 3

Duży, holenderski młyn

z 15 morg. łąki rolnej i torfowej, 3 młyny, krzesło walcowe, doskonale i nowomodnie urządzony, polecą, prosi i pośredników Daniel Tilsiter, Bydgoszcz. 719

Skradzione dokumenta wojskowe

na nazwisko Aspis Eljasz, Pinczów, obecnie w Podgórzu, ul. Lwowska l. 20, unieważnia się. 5292

Nieruchomość wiejską

z restauracją, 300 morgów dobrej roli i łąki, sprzedaje Daniel Tilsiter, Bydgoszcz. 721

Majątek ziemski

do sprzedania: 400 morgów lasu rębnego od 40- do 60-letniego, jodła i około 10% buki; 100 morgów lasu 15-letniego, grab, 200 morgów pola ornego, budynki mieszkalne i gospodarcze w dobrym stanie. — Przytem realności miejskie, mniejsze i większe, murowane, w Jarosławiu. Realności wiejskie obok Jarosławia. Wiadomość w Biurze sprzedaży majątków w Jarosławiu ul. Kraszewskiego l. 14. 717

Kupuję garderobę męską, używaną, bieliznę i obuwie; płacę najwyższe ceny. Dobrowolski, Kraków, ul. Mikołajska 16. 48 14 20

Automobile osobowe, ciężarowe, okazyjnie do nabycia. „Pilot", Lwów, Batorego 4. 147 14 20

Zęby sztuczne, nawet połamane, złoto, platynę, kupuję po najwyższych cenach — za ząb płacę od 100 do 250 Mk i wyżej. A. Rvt. Felicjanek 11 (przecznica Zwierzynieckiej) oficyna, parter prawy. Zamiejscowi mogą przesyłać pocztą. 393 4 0

Biuralistka

z dłuższą praktyką biurową, stenografująca biegle po polsku i po niemiecku, pisząca na maszynie „Underwood", posiadająca ładne pismo ręczne, i obznajomiona z buchalterją, znajdzie posadę. Zgłoszenia pod „Z. T. 1183" przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 652 3 3

Kupuję starą garderobę

męską i damską, bieliznę, obuwie. Zawiadomienie pisemne lub ustne. Interes chrześcijański. Drexlerowa, ul. Szczepańska 5, I p., w oficynie 154 11 20

Naprawia dzwonki, telefony, elektrykę

rutynowany elektryk.

T. ARMATYS

Kraków, ul. Zyblikiewicza 15, II p., ofic. 1021 4 6 6

Handlowiec, rutynowany buchalter, znający język polski, niemiecki i rosyjski, poszukuje posady jako szef biura lub buchalter w poważnej firmie przemysłowej lub handlowej. — Zgłoszenia pod „Samodzielny 2" do Administracji „Nowej Reformy". 615

Słuchacz

kursu abiturjentów Akad. handlowej w Krakowie, poszukuje posady biurowej na godziny przedpołudniowe. Posiada kilkoletnią praktykę w instytucji przemysłowej. Zgłoszenia do „Energicznego" przyjmuje Administracja „Nowej Reformy". 4021

Księgarnia katolicka

Kraków, ul. Florjańska 1

otrzymała na skład kilkanaście **ostatnich egzemplarzy** dzieł:

K. Bartoszewicz. Księga pamiątkowa Konstytucji 3 Maja. Cena 2 tomów 120 Mk.

K. Bartoszewicz. Antysemityzm w Polsce do końca XVII wieku. Cena 120 Mk.

K. Bartoszewicz. Najlepszy wybór pieśni narodowych w ozdobnej oprawie 120 Mk.

(Dzieła te oddawna są wyczerpane w handlu księgarskim). 4580

FABRYKA GRZEBIENI (BLÄTTER)

skład artykułów technicznych i stolarnia mechaniczna

E. MARGOLIN

(dawniej SZ. FRIED) 720 1 3

Łódź, ul. Piotrkowska 114-116. Tel. 12-36.

WROCŁAW (Breslau)

Jarmark Wiosenny 19-23 marca 1922

Tkaniny — Ubiory — Nowości sezonowe — Kapelusze — Obuwie — Wyroby skórzane — Wyroby artystyczne — Bižuterja — Meble — Szkło — Porcelana — Wyroby metalowe i drzewne — Papier i wyroby papierowe — Utensylja biurowe — Wyroby chemiczno-techniczne

Karty zakupu i wszelkie informacje (pozwolenie przyjazdu, paszport, mieszkanie) przez honorowe zastępstwo: 641 2 4

Tow. akc. „POLSKI GLOB" i Breslauer Messe-Gesellschaft.

Ostrzegamy przed lichemi naśladownictwami!

Prawdziwy oryginalny

ŻUPAN - król likierów

:: z owoców leśnych ::

Prawdziwe oryginalne

NABÓJKA-NASTOJKENA

królowe likierów

z owoców ogrodowych.

B. Kasprowicz w Gnieźnie

Oddział w Poznaniu

ulica 27 Grudnia 10. 297 2 3

Jeneralny przedstawiciel na całą wschodnią i zachodnią Małopolskę:
Dr Z. Dzikowski i Ska, Kraków, ulica Jagiellońska L. 5.

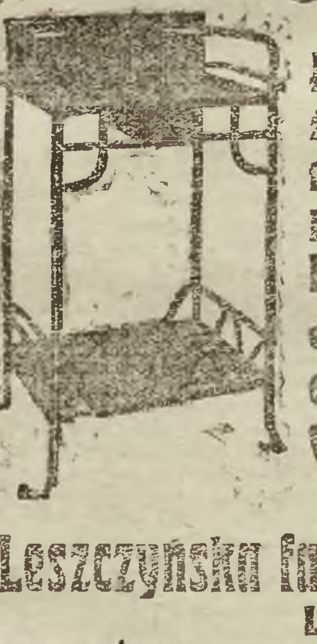
PAROWA CEGIELNIA

w Poznańskiem, przy powiatowej kolejce, w całości, kompletnie urządzona, lub na rozbiórkę dla szybko decydujących się reflektantów

ZARAZ DO SPRZEDANIA.

Do cegielni należy 64 morgów ziemi, w tem 20 morgów gliny. leżąca lokomotywa, 45 HP, w bardzo dobrym stanie, wszelkie prasy do cegły, dachówek zwyczajnych i falcowych, do wszelkich gatunków sączków. Kompletny garnitur pasów skórzanych, 2000 metrów szyn kolejowych wraz z lorkami i wózikami, około 600 tysięcy dobrej, wypalonej cegły, 6 szop drewnianych. krytych papą, 50 m długich, 10 m szerokich, piec pierścieniowy o 12 komorach.

Spieszne zgłoszenia uprasza się składać pod „Cegielnia" do „Reklamy Polskiej", Tow. akc., Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6. 664



Łóżka żelazne z materacami sprężynowemi lub bez, dla koszar, sanatorjów, pensjonatów itp. **Umywalki metalowe** gustownie wykonane, **Materace** sprężynowe, **Saneczki** dla dzieci, **Stojaki** do miednic, **Meble ogrodowe, łopatki kuchenne, Wieszaki** i inne **wyroby fleczone**

poleca 6104 2 2

Leszczyńska fabryka sprzętów żelaznych T. z o. p.

Leszno (Wielkopolska)

MAŁOPOLSKI

ZAKŁAD ODZIEŻY

W KRAKOWIE

poleca swe sklepy i magazyny tekstylne

w Podgórzu, przy ul. Nadwiślańskiej 12

jakoteż Szatnię

w Krakowie, przy ul. Szczepańskiej 3

sprzedaje hurtownie i detajlicznie towary:

wełniane i bawełniane na ubrania męskie i kostjumy damskie, cajgi, płótna białe na bieliznę, płócienka kolorowe, zefiry, drelichy, chustki duże i chustki na głowę, koce, **gotowe ubrania męskie, płaszcze, kurtki,** obuwie męskie, damskie, chłopięce i dziecięce.

300 12 0

Do sprzedania

KASA KONTROLNA NATIONAL.

Wiadomość: „Automobilowa Spółka", Kraków — ulica Florjańska L. 32. 705 1 2

NAJLEPIEJ ZALECAJĄCY SIĘ HOTEL!
POŁOŻENIE CENTRALNE!

Hotel „GOLDENER ADLER"

Wiedeń, III., Radetzkystrasse 5.

Bezpośrednia bliskość „Uranji". Ceny umiarkowane.

469 4 4

TOMASYNA, SUPERFOSFATY

frc. wagon Gdańsk, natychmiastowa dostawa 722

West Trading Co. Ltd. Gdańsk, Langgasse 60/61.

Załatwiamy wszelkie zakupy. Wykonujemy komisowe zlecenia.

BECZEK ŻELAZNYCH

POCYNKOWANYCH

nowych, o pojemności 200 litrów, z dostawą natychmiastową, dostarcza

Polskie Towarzystwo handlowe

w Krakowie S. A. Sławkowska 1

144 3 3

L. 266. 72 4

Konkurs.

Państwowy Zarząd zdrojowy w Krynicy rozpisuje niniejszem przetarg konkursowy na wydzierżawienie poniżej podanych lokali w domu zdrojowym, oraz prawa wykonywania w nich przemysłu gospodnio-szynkarskiego na rok 1922.

W skład lokali wchodzą: dwie duże sale restauracyjno-kawiarniane z werandami, na parterze i jedna na I. piętrze, 3 kuchnie na parterze, piwnice, spiżarnie, lodownie z urządzeniem.

Ostemplowane i opieczętowane oferty z uwidocznieniem na kopercie: „Oferta na dzierżawę restauracji w Domu zdrojowym w Krynicy", należy wnosić do Zarządu zdrojowego w Krynicy najdalej do końca lutego 1922 r.

Do oferty należy dołączyć poświadczenie o złożeniu w Kasie prowentowej w Krynicy wadjum w wysokości 5% od oferowanej kwoty.

O wyniku rozprawy ofertowej, zatwierdzonej przez ministerstwo zdrowia publicznego, zostaną interesowani zawiadomieni pisemnie.

Na podstawie przyjętej oferty zostanie sporządzony kontrakt z warunkami, obowiązującemi oferenta.

Warunki kontraktu są do przejrzenia w biurze Zarządu zdrojowego w Krynicy w godzinach urzędowych.

Wadium można składać w gotówce lub w papierach wartościowych, mających pupilarne bezpieczeństwo.

Krynica, dnia 3 lutego 1922 r.

Zarząd zdrojowy w Krynicy.

ZAKŁAD TAPICERSKI

M. BARDACHA

KRAKÓW, FLORJAŃSKA 16

poleca **o 30% taniej niż wszędzie:** materace włosienne, garnitury klubowe, oraz wszelkie meble tapicerskie

Materjały przedwojenne! 610 3

---

100 wagonów kwaśnej kapusty

zdrowej, z Węgier

bardzo tanio sprzeda natychmiast dyrektor Neuman, Kraków hotel »Polonia«. 712 1 2

POWSZECHNE BIURO OGŁOSZEŃ

WARSZAWA UL. FREDRY 4

TELEFONY: 73-55, 155-59

PRZYJMUJE OGŁOSZENIA

DO WSZYSTKICH PISM:

prowincjonalnych, zagranicznych i miejscowych na warunkach najdogodniejszych.

197 5 0

GARNITUR SALONOWY

adamaszkiem kryty, dywan, kilka futer i baranica z wolnej ręki, do sprzedania.

HALA LICYTACYJNA, KRAKÓW, BRACKA

102 6 0

Wyrób i sprzedaż mebli giętych

przyjmuje reperacje krzeseł po bardzo przystępnych cenach. 643 3

Beer Honigwachs, Kraków, św. Krzyża 3.

PRAWDZIWE

MYDŁO OGÓRKOWE

do wydelikacenia i upiększenia twarzy

Dra IHNATOWICZA

Wszędzie do nabycia. 11 6 0

MARMOLADY

do krajania, z jabłek, na cukrze, pierwszej jakości, w skrzynkach, tylko hurtownie, dostarcza:

Polskie Towarzystwo handlowe S. A.

ODDZIAŁ SPOŻYWCZY. 76 5 5

w Krakowie, ulica Sławkowska L. 1.

BANK MAŁOPOLSKI S. A. W KRAKOWIE

RYNEK GŁÓWNY L. 25.

Podwyższenie kapitału akcyjnego z sumy Mp. 112,000.000 na Mp. 200,200.000

przez emisję nowych 315.000 sztuk akcyj po Mkp. 280·— imiennej wartości.

Walne Zgromadzenie akcjonarjuszy Banku Małopolskiego w Krakowie uchwaliło dnia 25-go czerwca 1921 r. podwyższenie dotychczasowego kapitału akcyjnego z sumy Mkp. 112,000.000·— na Mkp. 200,200.000·—, przekazując Radzie zawiadowczej określenie terminu, oraz ustalenie szczegółowych warunków dla emisji tychże akcyj.

Na podstawie tego upoważnienia uchwaliła Rada zawiadowcza podnieść kapitał akcyjny Banku o Mkp. 88,200.000·— przez emisję nowych sztuk 315 000 pełnowpłaconych akcyj po Mkp. 280·— imiennej wartości.

Objęcie większości nowo wydać się mających akcyj zostało już z góry zapewnione, a na pozostałą resztę rozpisuje się, po myśli uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonarjuszy z dnia 25-go czerwca 1921 r. i na zasadzie postanowienia p. ministra przemysłu i handlu oraz p. ministra skarbu z dnia 21-go listopada 1921 r., zamieszczonego w Nrze 270 „Monitora Polskiego" z dnia 26-go listopada 1921 r.

subskrypcję

na następujących warunkach:

1) **Dotychczasowym akcjonarjuszom** przyznaje się prawo pierwszeństwa do poboru nowych akcyj w ten sposób, **że za 2 dawne akcje, pobrać mogą jedną nową.**

2) **Przy korzystaniu z prawa poboru** należy przedłożyć dawne akcje, lub kwity tymczasowe, które zostaną zaraz zwrócone po uwidocznieniu na nich wykonanego prawa poboru.

3) **Prawo poboru wykonane i zgłoszone być może najpóźniej do dnia 15-go stycznia 1922 r. pod rygorem utraty tego prawa.**

4) **Kurs emisyjny nowych akcyj wynosi Mkp. 475·— dla dotychczasowych akcjonarjuszy, wykonujących prawo poboru, zaś Mkp. 600·— dla nowych akcjonarjuszy.**

5) **Przy zgłoszeniu uiścić należy** gotówką całą cenę kupna wraz z 6% odsetkami od ceny kupna od dnia 1 lipca 1921 r. do dnia wpłaty.

6) **Repartycję nowych akcyj** przeprowadzi Dyrekcja Banku według swego swobodnego uznania.

7) **Nowe akcje wydane będą** w swoim czasie akcjonarjuszom po zawiadomieniu o przydziale akcyj i po skonfekcjonowaniu sztuk za zwrotem potwierdzenia kasowego na uiszczoną wpłatę.

8) **Na wypadek nieprzydzielenia akcyj** Bank zwróci wpłaconą kwotę wraz z odsetkami w wysokości 4%.

9) **Nowe akcje uczestniczą w zyskach Banku** począwszy od dnia 1 lipca 1921 r.

10) **Zgłoszenia subskrypcyjne na nową emisję akcyj przyjmują do dnia 15 lutego 1922 r. następujące instytucje:**

w Krakowie:	Bank Małopolski, Rynek główny 25;
	Filja Polskiego Banku Krajowego;
	Filja Banku Handlowego w Warszawie;
w Warszawie:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica Marszałkowska 154
	Bank Handlowy w Warszawie;
	Bank dla handlu i przemysłu;
we Lwowie:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica 3 Maja 10;
	Polski Bank Krajowy;
	Oddział Banku dla handlu i przemysłu;
	Oddział Banku Dyskontowego Warszawskiego;
w Poznaniu:	Bank Związku Spółek Zarobkowych;
	Polski Bank Handlowy;
	Bank Przemysłowców;
	Oddział Banku Handlowego w Warszawie;
w Łodzi:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica Moniuszki 4;
w Tarnowie:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica Krakowska 8;
w Stanisławowie:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica Sapieżyńska 10;
w Rzeszowie:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica Jagiellońska 3;
w Bielsku:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica Kolejowa 3;
w Zakopanem:	Oddział Banku Małopolskiego, ulica Krupówki 38;
w Katowicach:	»Deutsche Bank«, Filja w Katowicach;
	Spółka Komandytowa Feige & Co.;
w Królewskiej Hucie:	»Oberschlesische Bankverein«;
w Wiedniu:	Powszechny Austrjacki Zakład Kredytowy Ziemski;
	Austrjacki Zakład Kredytowy dla handlu i przemysłu.

31 6 6

W Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 10.

Redaktor odpowiedzialny: L. K. Górski